katra soļa, kad sniegputenis atšķirs
skatienu, jo katra nomaldīkāja
tiešā drošā nāvē. Viņu kermeņus
arī vēlrs nav agrākā svaigumā
spara kā šurpceļā, kad tie vēl
plecurinājās ar savas
dzimtenes siltā mājokļa un
gās barības ķīmiskajām enerģijām.
Un bez tam: gribas trīsuddziņā
spere viņu krūtīs ir atšalbust.
ceļā pārlaicīgā cerība, kļūt par
selas cilvēces zinātkārea un
miesojumu, varonīgi
enerģijas krājumus, nemirstīgu
kumu apzina viņiem deva
gu spēku. Tagad viņi necīnās
ko citu, kā vienīgi savu kailo
par savu miesīsko, mirstīgo
tenci, par atgriešanos bez
ras viņu dziļākā apzina
dās, nekā ilgojas.

(Turpmāk beigas)

...par šo un to

rēķinājis, ka gatavības
valsts eksāmenu medicīnā,
pasi un ieceļošanas atļauju
burgā var dabūt kopā par 8000
kām. Ar vēl cita veida „vērtspapīriem" tirgojies Hamburgas
sekretārs Blume ar savu
Vīchertu, nopelnīdami 176.500
ku per pārdotām tiesu aktīm.
sūdzēti melnā tirgus spekulanti
citi bleži maksājuši par savu
dzīvu, aktīm līdz 25.000 marku.
gadījumā kā abus „firmas
arī 20 viņu palīgus un „klientus".

TEORIJA UN PRAKSE ir
dažādas lietas. Kāds Stokholmas
cietuma direktors gribēja
ka alkohols kaitē veselībai, un
koja dzērāju un pretalkoholiķu
bola sacīkstī. Uzvarēja dzērāji. Volters Ričardss, Dārhemā, Anglijā,
rakstīja raidlugu BBC vajadzībām
„Noziegums neatmaksājas". Autors
par veikala uzlaušanu sodīja ar
gadiem cietumā. Besija P. Vikersone, Broktonā, Masačusetas
tā, sarakstīja grāmatu: „Esi
ka tu esi sieviete!" Viņu iebāza
tumā par to, ka viņa bija
viešu klubam nozagusi 30.000
ru. Dorotija Houdela kundze
Andželosā bija kļuvusi pazīstama
bērnu grāmatu autore. Arī viņai
jadzēja uz trim mēnešiem
tumā, jo viņa bija noziedzīgā
atstājusi novārtā savus bērnus.

KAUT KAS GLUŽI NEDZIRDĒTS
atgadījās ar amerikāņu karavīru
Džordžu Geografosu, Belvoiras
tā, Virdžīnijā. Viņš kādu mēnesi
gas izmaksas dienā paziņoja: „Nē
šoreiz es nekā neņemšu. Pēdējā
četras nedēļas esmu tikai slinkojis"

TRĪS MILZU KATLUS ar simtiem
litru jasmīna smaržas ekstrakta
miljonu marku vērtībā nakti
montēja un nozaga „Laborma"
rikās Nicā.

LABĀK MEDNIS ROKĀ, nekā
zīle kokā, — domāja kāds zaglis
stokā un, kad viņam vienā dzīvoklī
iegūtā summa likās par mazu,
piespieda cietušo rīta svārkos
pie kaimiņa un no tā aizņemties
2500 marku.

Krustvārdu mīkla

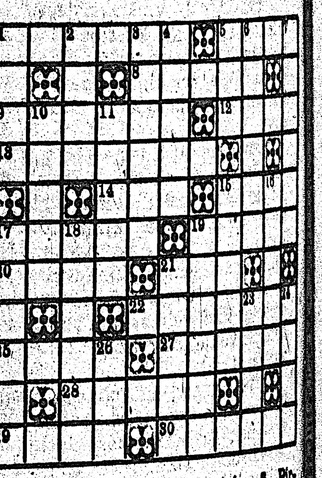

Līmeniski: 1. Garīdznieka. 5. Pirmā pasaules kara kauju vieta. 8. Kādreiz slavens sportists. 9. Konsīlija. 12. Zīvs. 13. Rotas lieta. 14. Mūžīgais pavadonis. 15. Nīrgāšas. 17. Mīlas dievs. 19. Neapgērbts. 20. Angļu izgudrotājs. 21. Jautājums. 22. Puķe. 25. Krāsa. 27. Ierobežotu daudzumu. 28. Peļķes. 29. Pietiekami. 30. Mašīnas piederums.

Stateniski: 1. Gabals. 2. Senēģipte. 3. Franču rakstnieks. 4. Lešu dievs. 5. Pazīstama šujamā mašīna. 6. Slavināšanas dienestu aģentūra. 7. Inde. 10. Sieviete vārds. 11. Kāpas. 7. Inde. 10. Sieviete vārds. 11. Latviešu Zirta Salmā romāns. 15. Latviešu rakstnieces rakstnieks. 16. Latviešu rakstnieces priekšvārds. 17. Informācijas avots. 18. Verdi opera. 19. Ēdiena gabali. 21. Locekļi. 23. Iedomāts dievs. 24. Ariņa. 26. Smeldz.

IEPRIEKŠĒJĀS KRUSTVĀRDU MĪKLAS ATRISINĀJUMS

Līmeniski: 2. Oms. 4. Bulta. 6. Rīga. 9. Code. 10. Oga. 12. Aroda. 14. Majori. 17. INRI. 18. Spānija. 20. Jus. 21. Egāla. 23. Rod. 25. Abesinija. 26. Ecēt. 30. Spalis. 31. Nēģis. 32. Ire. 34. Itin. 35. Inda. 36. Elsot. 37. s. — **Stateniski:** 1. Krēms. 2. Obo. 3. Magone. 4. Boa. 5. Ūdri. 6. eons. 7. Ausis. 11. Ārīga. 13. Druka. 15. Aproce. 16. Ijabs. 19. Alepo. Asaris. 23. Renģe. 24. Degis. 28. ens. 27. Istas. 29. Tito. 32. Sīt.

LATVIJA
Latvian Newspaper

Published twice weekly. Authorized by EUCOM HQ. Civil Affairs Division 14-th July, 1947. AG 383. 7 GEC-AGO. Editor: Kārlis Rabāčs. Printer: „Schwäbisches Volksblatt" Günzburg/Donau Bürgermeister — Landmannplatz 2. Population to be served: 20.000.

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 92 (99)
Piektdien, 1947. g. 5. dec.

Iznāk otrdienās un piektdienās. Izdevēja: BALK uzdevumā Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa. Atbildīgais redaktors: K. Rabāčs, vietn. A. Liepa, redaktori: Z. Bārda, M. Čulītis, B. Mindenbergs, A. Smits. Adrese: Günzburg/Donau, „Latvija". — Tālrunis: apg. 94, red. 93, spiest. 92.

IRO VADĪBA IZSKAIDRO reģistrēšanas akcijas nozīmi

Pirmā DP preses konferencē IRO štābā Heidelbergā kurjērs atved Ženēvas atbildi baltiešu iesniegumam

Nevienu nespiedīs repatriēties

„PCIRO nav policijas aģentūra, mēs nestrādājam ar nolūku sodīt pārvietotas personas, bet gan ar nolūku sniegt ziņas par veselu ģimeņu ainām, jo esam ieinteresēti veicināt nedalītu ģimeņu izceļošanas programmu," teica PCIRO amerikāņu joslas direktors Pauls Edvards pirmajā DP preses konferencē Heidelbergā, kur visplašāk pārrunātais jautājums bija jaunā DP reģistrācijas akcija.

Informācijas un preses daļas vadītājs Sederlends - Denlingers (Sutherland - Denlinger) pastāstīja, ka arī IRO galvenam štābam Ženēvā ziņots par preses konferenci, un no turienes speciāls kurjērs atvedis atbildi Baltijas tautu centrālās komitejas iesniegtajai petīcijai. Baltiešu iesniegumā bijis teikts, ka notiek jauna pārbaude ar nolūku izslēgt no aprūpes lielu daļu DP. Ženēvas atbildē norādīts, ka šis uzskats aplams — nenotiek pārbaude, bet tikai pirmo reiz izplānota vienota DP reģistrācija visā pasaulē. Līdz šim reģistrācija bijusi dažāda ne vien dažādās valstīs, bet dažādās joslās. Vienotība vajadzīga kaut vai statistikas nolūkos. Šis būs pirmais mēģinājums sakopot ziņas par ģimenēm, lai varētu sākt atjaunot ģimenes kā svarīgākās sociālās vienības. Ziņas par izglītību un agrāko nodarbošanos nepieciešamas, lai informētu zemes, kur DP varētu emigrēt. Nevienam neatņems DP tiesības uz aptaujās sniegto ziņu pamata. Tikai tais gadījumos, ja atbildes radītu šaubas, var notikt sīkāka iztaujāšana, bet arī tad DP statusā izsvēršana notiks tikai pēc rūpīgas apstākļu pārbaudes. Visos gadījumos paliek IRO statūtos paredzētās tiesības pārsūdzēt. Sakopotās ziņas sniegs valdībām, kas gatavojas uzņemt DP.

„Tas ir traģisks fakts, ka divi un pus gadus pēc kara beigām vēl nav drošu ziņu par caurmēra DP ģimeni," teica direktors Edvards un piebilda: „Mēs zinām, ka pagātnē notikušas lielas netaisnības. No nometnēm izraidīti daudzi, kurus nevajadzēja izraidīt. Ģimenes dažkārt sašķeltas tīri ģeografisku aplēsumu dēļ."

Direktors paskaidroja arī, ka visa reģistrācijas programma pārrunāta ar to valstu valdībām, kas piedalās IRO. Ziņas, ko savāks, var ietekmēt imigrācijas likumdošanu daudzās zemēs, jo līdzšinējie dati bijuši jucekļīgi, norādīja direktors, uzsvērdams, ka IRO vienīgais uzdevums ir kalpot DP. Līdzekļi samērā ar plašo uzdevumu ļoti ierobežoti. Amerikāņu joslai uzstādītais budžets 150 milj. dolaru apmērā bijis jāsamazina uz 35 milj. Ar ierobežotajām iespējām IRO grib sekot principam — iespējami labāko iespējami lielākajam cilvēku skaitam. Tāpēc, starp citu, bija jāsamazina papilddevas strādātājiem. Uz tiešu jautājumu atbildēdams, direktors apliecināja, ka pašreizējās pārtikas devas līdz nākošā gada jūlijam netiks vairs samazinātas.

„Nometnes ir gara cietumi, jo nedod cerības! IRO uzdevums ir atrast DP citas mājvietas. Ir divi ceļi — izceļot vai repatriēties. Organizācija rūpējas, lai abi ceļi būtu brīvi. Kas vēlas, var braukt mājā. Nevienu nepiespiedīs. Nekādā gadījumā IRO neatzīs citu, kā tikai pašu DP brīvu izvēli," vairākkārt uzsvēra direktors un uz jautājumu, vai nerēķinājas ar DP skaita samazināšanos, atbildēja, ka līdz jūlijam, cerams, izceļos 10—15.000.

Aprūpes daļas vadītājs D. Grigs par plānoto reģistrāciju vēl papildus paskaidroja, ka jautājumus, kas ietverti aptauju lapās, prasīs visu valstu imigrācijas komisijas, tā ka katram, kas vispār vēlas izceļot, tik un tā, agrāk vai vēlāk, vajadzēšot uz tiem atbildēt. Reģistrācija neesot DP statusa tiesīguma pārbaude, kas principā noskaidrota jau iepriekšējās pārbaudēs. Ja radīsies šaubas un tās izrādīsies pamatotas, tad rezultātus paziņošot iespējami drīz. Jautājums, kāpēc atstāta dzimtene, vajadzīgs, lai sakopojot atbildes varētu pārliecināt tos valstsvīrus un likumdevējus, kas vēl arvien šaubās par DP motiviem dzimteni atstājot. Jautājums, kur atrodas DP piederīgie un ģimenes locekļi, domāts, lai noskaidrotu, cik ir tādu, kam būtu radi imigrācijas zemēs, kas varētu palīdzēt izceļotājiem uz turieni. Ja piederīgie atrodas tādās zemēs, uz kurām DP nekādā gadījumā nevēlētos braukt, vai, šādus radus negribētu pieminēt citu iemeslu dēļ, ir atļauts šos radus arī nepieminēt.

„Vai karavīri, ko vācieši Baltijas valstīs mobilizēja piespiedu kārtā, ir tiesīgi būt DP?" jautāja žurnālisti. „Piespiedu kārtā mobilizētie nav uzskatāmi par kolaborantiem un ir tiesīgi saņemt IRO aprūpi," atbildēja IRO vadība.

Ir jau izstrādātas instrukcijas par attiecīgo tautību pašu DP pārstāvju pieaicināšanu pārbaudes komisijās. Nav iebildumu arī, ja katrā nometnē nodibina pašu DP konsultācijas padomi, kas palīdzētu tautiešiem aptaujas izpildīt. To reģistrācijai, kas dzīvo ārpus nometnēm, noteikts termiņš nav nolikts, bet visiem, kas gribēs izceļot, būs iepriekš jāreģistrējas tādā pašā kārtā kā nometņu iemītniekiem. Apstāklis, ka viens ģimenes loceklis dzīvo nometnē, bet cits ārpus nometnes, varētu kavēt kopīgu izceļošanu tikai izņēmuma gadījumos, piemēram, ja ārpus nometnes esošais apvainots kara noziegumos, apprecējies ar vācieti vai tml.

„Baumas, ka izceļošanai nepieņem personas ar augstāku izglītību, nav pamatotas. Dažos gadījumos speciāli meklētas tikai personas ar augstāku izglītību. Ja atsevišķu valstu komisijas izturās citādi, tad IRO nevar komisiju darbībā iejaukties, jo ieceļotāju izvēle atkarīga no tās valsts, kas viņus uzņem," paskaidroja izvietošanas daļas vadītāja Trinble, kad jautāja, kā izskaidrojamas divainās parādības dažos gadījumos.

Uz jautājumu, vai pastāv noteikta repatriācijas programma, K. D. Moklers atbildēja, ka nav tādas programmas, kas saistītos ar noteiktiem datumiem, bet pēc statūtiem IRO uzdevums ir palīdzēt atgriezties mājās tiem, kas to vēlas. Uz jautājumu, vai ir kādas grupas, kam noteikti jārepatriējas — piemēram, vecie un slimie, repatriācijas daļas vadītājs atbildēja, ka satūtos par piespiešanu nekas nav teikts, paredzēta tikai brīvprātīga repatriēšanās.

Vācijas jautājums nodots ārlietu ministru vietniekiem

Molotovs ņem atpakaļ priekšlikumu, kas Londonas konferenci padarītu illūzorisku

Četru ārlietu ministru apspriedes Londonā arī šonedēļ nav devušas nekādus reālus rezultātus, jo nevienā no apspriežamiem jautājumiem galīga vienošanās nav panākta. Francijas ārlietu ministrs Bido, kas pirmdien bija uz laiku atgriezies Parīzē, lai piedalītos valdības sēdē par iekšpolitisko stāvokli Francijā, otrdienas rītā atkal atgriezās Londonā un trešdien vadīja ārlietu ministru sēdi. Molotovs tajā ierosināja, lai visas četras lielvalstis katra atsevišķi 2 mēnešu laikā izstrādātu savu priekšlikumu Vācijas mierlīguma jautājumā. Kad pret šādu priekšlikumu nostājās pārējie ārlietu ministri, konference vienojās visu Vācijas jautājumu kompleksu nodot sagatavošanai ārlietu ministru vietniekiem. Ārlietu ministri nevarēja vienoties arī par viņu vietnieku izstrādātiem priekšlikumiem Austrijas jautājumā.

Nostājoties pret Molotova priekšlikumu par katras lielvalsts atsevišķa priekšlikuma izstrādāšanu visos Vācijas mierlīguma sagatavošanas jautājumos, Bido norādīja, ka tādā gadījumā visa Londonas konferences līdzšinējā darba gaita kļūtu illūzoriska. Bevins norādīja, ka tādā gadījumā nebūtu nozīmes šo konferenci vispār sasaukt. Viņa viedoklim pievienojās arī Maršals. Tad Molotovs savu priekšlikumu ņēma atpakaļ, un visi četri ārlietu ministri vienojās par lietas nodošanu vietniekiem.

Trešdien ārlietu ministri pirms konferences bija Anglijas ministru prezidenta Etlija viesi, bet vakarā bija ielūgti pie karaļa Džordža VI. Ārlietu ministrs Maršals bija ielūdzis Molotovu pirmdien uz viesībām amerikāņu vēstniecībā, bet Molotovs paziņoja, ka nevarot ierasties. Austrijas ārlietu ministram Grūberam, kas arī atrodas Londonā, bija saruna ar Bevinu, un viņš izteicies, ka domājot Austrijas lietā apspriesties atsevišķi arī pārējiem trim ārlietu ministriem.

Iepriekšējo dienu apspriedēs galvenie jautājumi bija Vācijas centrālās valdības dibināšana un tās varbūtēja pielaišana mierlīguma apspriešanā, kā arī Maršala priekšlikums par mazo valstu piedalīšanos miera konferencē ar Vāciju. Maršals uzsvēra, ka mazās valstis daudz darījušas uzvaras labā un tādēļ būtu pielaižamas. Molotovs palika pie viedokļa, ka mierlīgums ar Vāciju izstrādājams četrām lielvalstīm un tikai atsevišķos gadījumos kā padomdevēja vai savu prasību uzturētāja pielaižama kāda mazāka valsts, kas karojusi sabiedroto pusē. Rietumvalstu ārlietu ministri ieteica paredzēt klauzulu Vācijas nākošajā satversmē, ka Vācija ir spiesta turēties pie mierlīguma noteikumiem. Molotovs to apzīmēja par rietumvalstu mēģinājumu padarīt Vāciju par koloniju un paklaut uzvarētāju patvaļai. Izstrādājot mierlīgumus ar Vācijas satelītiem, šādas klauzulas neesot paredzētas. Pret Molotovu enerģiski vērsās Bido, norādīdams, ka ja visu vienprātīgas domas ir, ka Vācija būtu vēl ilgāku laiku paturama zem kontroles, tad ieteiktā klauzula nevarētu būt vairāk pazemojoša nekā pati kontrole. Molotovam atbildēja arī Maršals un Bevins.

Londonā ieradies arī padomju ārlietu ministra vietnieks Višinskis, lai piedalītos konferences tālākajā gaitā un ziņotu Molotovam par UN kopsapulces gaitu.

Vācijas sociālistiskā vienības partija (SED) ierosinājusi 6. un 7. decembri sasaukt „Vācu tautas kongresu vienībai un taisnīgam mieram", kurā izveidotu vācu delegāciju ārlietu ministru konferencei. Visas angļu joslas politiskās partijas, izņemot komūnistus, tāpat Dienvidvācijas zemju vadītāji politiķi šo ierosinājumu noraidījuši, jo uzskata to par SED partijas politikas pasākumu ar aģitatorisku nolūku.

(Beigas 5. lpp.)

Ierosina noskaidrot, kādās valstīs vēl pastāv piespiedu darbu sistēma

Lielā amerikāņu arodbiedrību savienība AFL iesniegusi UN ģenerālsekretāram Li ierosinājumu, lai UN noskaidrotu, kādās valstīs un kādos apmēros vēl pastāv piespiedu darbu sistēma. Cik savienībai esot zināms, tad esot zemes, kur šo sistēmu izlietojot par soda veidu politiskiem pretiniekiem. Šo pašu jautājumu paredzēts apspriest arī cilvēka tiesību komitejas sanāksmē Ženēvā, piedaloties Eleonorai Ruzveltei.

4000 vīru apsardzībā Francijas nacionālā sapulce apstiprina valdības speciālās pilnvaras

Komūnisti aicina armiju uz dumpi, bet streiku gaita Parīzē apsīkst

Pēc gandrīz 70 stundu garām apspriedēm, ar nelieliem pārtraukumiem, Francijas nacionālā sapulce nakti uz ceturtdienu ar 413 pret 183 balsīm apstiprināja valdības pieprasītos likumprojektus streiku un nemieru ierobežošanai, kā arī valdības speciālās pilnvaras šo likumu iedzīvināšanai. Pret komūnistiem un pret streiku noskaņotā strādnieku daļa guvusi pārsvaru, un vispārējais streiku vilnis Francijā noplok. No dzelzceļniekiem streiko vēl tikai 5%, Parīzē lielu satiksme ir gandrīz normāla. Notikuši vairāki nopietni dzelzceļu sabotāžas akti, nolaižot no sliedēm 4 vilcienus, pie kam vienā gadījumā 24 personas nonāvētas un 40 ievainotas. Valdība trešdien nolēma ar karaspēku apsargāt visas svarīgākās dzelzceļu līnijas. Ilgo debašu laikā nacionālā sapulcē komūnisti rīkoja obstrukciju, trokšņoja, balsoja pret pašu iesniegtiem priekšlikumiem un pēc kādas sēdes liedzās atstāt zāli.

Nakti uz trešdienu nacionālā sapulce vispirms ar 404 pret 183 balsīm pieņēma valdības likumprojekta „darba aizsardzībai" pirmo daļu, pēc tam ar 412 pret 183 balsīm arī otru daļu. Pieņēma arī komūnistu ierosināto papildinājumu, ka ar šo likumu netiek skartas Francijas satversmē garantētās streika tiesības. Kad deputāti, pēc vēl vienas nogurdinošas nakts sēdes, trešdienas rītā bija kļuvuši mierīgāki, jaunu satraukumu sacēla finanču ministra Maiera paziņojums, ka viens no daudzajiem sabotāžas aktiem uz dzelzceļiem pirmo reizi prasījis upuru. Komūnisti vētraini protestēja pret apsūdzību, ka viņi ir sabotāžas aktu organizētāji. „Jūs paši esat slepkavas!" kliedza komūnistu deputāti. Transporta ministrs Pino apliecināja, ka par sabotāžas vainu notikušajās katastrofās nevarot šaubīties. Tad komūnisti pārmeta de Golla piekritējiem, ka tie esot šo aktu rīkotāji.

Pēc valdības rīkojuma pie parlamenta ēkas norīkoja ap 4000 vīru apsardzību. Apsargāja arī Buloņas pili, valsts prezidenta un valdības ēku. Policija konfiscēja komūnistu izplatītas skrejlapas. Jau sestdien policija pēc valdības rīkojuma ielenca komūnistisko laikrakstu „L'Humanité" un „Ce Soir" spiestuves un konfiscēja laikrakstu speciālizdevumus, kuros bija ievietoti asi pret valdību vērsti raksti.

Valdība nolēmusi iesaukt arī vēl daļu 1948. gada iesaukuma rezervistu. Pieņemts likums, saskaņā ar kuru no 1. janvāra zemākā valsts ierēdņa alga noteikta 10.000 franku. Ziemeļfrancijas ogļrūpniecības rajonos, kur vēl nopietnāki nemieri, noteikta militārizēta pārvalde. Nemieros šauts arī uz policiju. Citur nemieri pakāpeniski likvidēti. Pēc 1 mēneša streika darbus atjaunojuši dzirnavnieki. Saskaņā ar jauno pretstreiku likumu, sabotāža, kūdīšana uz streikiem un strādāt gribētāju aizkavēšana sodāma. No Tulonas tomēr vēl ziņo par streiku paplašināšanos. Arī viesnīcnieki lēmuši par streika uzsākšanu. Turpretim ogļrači un tērauda rūpniecības strādnieki trešdien daļēji atjaunoja darbus. Pirmdien komūnistu deputāti uzsaukumā aicināja streikam pievienoties arī armiju un nepaklausīt valdības rīkojumiem. Komūnistu deputāti paziņoja, ka ziedo mēnešalgu streikotāju atbalstīšanai. Bet kādā Parīzes tiesā ar 1 mēnesi cietuma sodīti 14 streikotāju par citu strādnieku aizkavēšanu darbā.

Sevišķi Parīzē stāvoklis kopš otrdienas jūtami uzlabojies. Streikotājiem atbrīvojot spēkstacijų, izdevās atjaunot pazemes dzelzceļa satiksmi. Izrādes atjaunoja kino un teātri, arī pasts un telegrafs atsāka darbu. Tāpat lielā mērā atjaunota vilcienu satiksme no Parīzes.

Otrdien kāds katoļu republikāņu deputāts ierosināja izteikt neuzticību nacionālās sapulces prezidentam Erio, jo viņš esot pārkāpis sapulces kārtības rulli. Vakarā viņam ar 404 pret 183 balsīm izteica uzticību. Erio otrdien deva rīkojumu ar varu izvest no zāles komūnistu deputātus, kas, nevērojot piedraudējumu viņus izslēgt, visu nakti palika tautas pārstāvju nama sēžu zālē un atteicās to atstāt. Komūnistu partijas ģenerālsekretārs Diklo bija izteicis draudus, ka mēģinājums „streikojošos" deputātus padzīt no runātāju pults varot radīt vispārēju komūnistu sacelšanos un ciņas Francijā. Diklo arī bija viens no tiem 180 komūnistu, kas pirmdienas vakarā steidzās aizsargāt komūnistu deputātu Kalasu, kas sacēla satraukumu nacionālajā sapulcē ar savu uzsaukumu armijai sadumpoties.

Personīgās sadursmes notika sociālistu un komūnistu deputātu starpā republikas padomē, debatējot par nacionālās sapulces pieņemto likumu, kas pilnvaro valdību 60.000 rezervistu iesaukšanai. Debašu laikā komūnisti apvainoja ministru prezidentu Sumānu, ka viņš 1914. gadā bijis vācu virsnieks. Beidzot izcēlās sadursme sociālistu deputāta Daso un komūnista Gijo starpā. Iejaucās arī citi padomes locekļi un pagāja vairākas minūtes, līdz policija un kārtības ierēdņi atjaunoja mieru.

NYHT, BBC

Nemieri Palestīnā vēršas plašumā

SĀCIES ARABU ĢENERĀLSTREIKS, BET ŽIDI LŪDZ IEROČUS

UN kopsapulces lēmumā par Palestinas sadalīšanu židu un arabu valsti, kā to jau iepriekš paziņoja arabi, izraisījis visielāko pretestību arabu valstīs un pašā Palestinā. Palestinā notiek apšaudīšanās, veikalu laupīšanas, dedzināšanas. Sācies arabu ģenerālstreiks Palestinā, kam daļēji pievienojušies arabi arī citās arabu valstīs. Arabi prasa svēto karu pret židiem, un stāvoklis Palestinā un apkārtējās valstīs ārkārtīgi saspīlēts. Arabu līga gan nosoda terroru, bet solās boikotēt UN komisijas lēmumus, kaut arī tās iebraukšanai Palestinā nepretosies. Pēc trešdienas ziņām, likās iespējama Drošības padomes ārkārtējas sēdes sasaukšana Palestinas jautājuma apspriešanai, par ko bija izteicies UN ģenerālsekretārs Li, bet ceturtdien tomēr ziņas vairāk liek domāt, ka šāda ārkārtēja sēde nenotiks.

Arabu ģenerālstreika pirmajā dienā, otrdien, Palestinā piedalījās apmēram 1.250.000 arabu. Jeruzalemē ir nemieru mutuļi. Ielas pilda demonstranti, no degošām ēkām paceļas dūmu mutuļi. Nemierus centās apspiest policija un karaspēks ar tankiem. Pēcpusdienā židi aizdedzināja pilsētas lielāko arabu kino pēc tam, kad arabi bija aizdedzinājuši židu veikalus. Uguns iznīcinājusi ap 50 veikalu. Ugunsgrēku dzēšanā palīdzēja angļu karaspēks. Satiksme starp Jeruzalemi, Telavivu un Jafu pārtraukta. 600 arabu studentu pirmdien soļoja pa Jeruzalemi ar saucieniem: „Nost ar UN! Nost ar ASV!" un prasīja amerikāņu naftas koncesiju anulēšanu Saudi Arabijā.

Beirutā, Libanonā, notikušas arabu studentu demonstrācijas, alsmeņiem apmētāts ASV informācijas birojs un franču vēstniecība. Židu kvartālus Beirutā, kā arī ārzemju pārstāvniecības apsargā žandarmērija. Dažās Libanonas pilsētās pirmdien izsludināts protesta streiks.

(Beigas 5. lpp.)

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 92 (99) 1947. g. 5. decembrī.

Ar autora parakstu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā redakcijas domas.

KRIZE

Liekas, ka vēl nekad tik skaidri nav bijis redzams, ka visā pasaulē nenotiek gandrīz itin nekas tāds, kas šādā vai tālā veidā neietekmētu notikumus citās vietās un citās zemēs, kaut arī šīs zemes atrastos viena no otras tik tālu prom, cik tālu viena no otras ir Koreja un Bulgārija, vai arī notikumi būtu tik dažādi kā, piemēram, princeses Elizabetes kāzas un bumbu sprāgšana Itālijas pilsētās, jo pēc daudzu domām, kā Elizabetes kāzas, tā bumbu sprāgšana Romā, Milanā un Neapolē vislielākā mērā kalpo tautas uzmanības novēršanai no citiem svarīgākiem notikumiem, kas jau risinājas vai vēl tiek gatavoti.

1947. gada rudeni un ziemas iesākuma posmu kādreiz vēstures stundās pieminēs kā laiku, kad izcīnīja un izšķīra Rietumeiropas un līdz ar to visas Eiropas un laikam arī visas pasaules likteni. Visi politiskie vērotāji vienbalsīgi sauc, ka Rietumeiropā sākusies krize.

Te nu der atcerēties, ko īsteni nozīmē vārds krize. Krize ir nevis briesmas pašas par sevi, bet pārvērtība, kas saistīta ar briesmām.

Krize slimībā nav pašas briesmas, jo nomirt slimnieks var, arī nemaz nepārdzīvodams krizi. Krize ir tikai organisma pārvērtība no viena stāvokļa otrā tad, ja šī pārvērtība saistīta ar briesmām. Arī temperatūra, kas saistīta ar slimību, nav slimības cēlonis, bet tikai sekas organisma cīņai pret slimības īstajiem cēloņiem vai ierosinātājiem.

Tāpat arī augstā politiskā temperatūra, kas kopš vairāk nedēļām sadzinusi Eiropas dzīvības termometru līdz 40 gradu iedaļai vai pat pāri tai, ir patiesībā tikai sekas tai lielajai cīņai divu pasaules uzskatu starpā, kas sasniegusi jaunu kulmināciju un izraisījusi krizi Vecās pasaules organismā. Francijā vairāk kā jebkur citur jau skaļi pateikts, ka vidus ceļa vairs nav — krize var beigties tikai ar nosvēršanos vienā vai otrā virzienā, bet ne ar atgriešanos pie tā paša, kas bijis.

Bet Francija neapšaubāmi ir tikai viens loceklis vispārējā notikumu virknē, kas, stingri ņemot, jau aptver visu pasauli no pola līdz polam un no Atlantijas okeana krasta apkārt visai zemes lodei atpakaļ līdz tam pašam krastam. Sevišķi spilgta šī kopsakarība ir Eiropā, kur jau labu laiku pirms Londonas konferences iesākšanās kāds žurnālists saskatīja vienotu sarkanu pavedienu no Maskavas pāri Italijai un Francijai tieši uz krēma krāsas zāli Lenkesteras namā, ko jau uzposa četru lielvalstu ārlietu ministru konferencei. Ziņas par tiešām Itālijas un Francijas komūnistu vadītāju apspriedēm šo kopsakarību tikai vairāk apstiprina.

Tikpat skaidra ir arī šo nemieru, kominforma aktivitātes un Balkānu valstu notikumu kopsakarība ar ASV kongresa ārkārtējo sesiju Vašingtonā. „New York Times" kādā vērtējumā izteikusi domas, ka Francijas un Itālijas komūnisti tieši tagad rīko nemierus tāpēc, lai ASV kongresa locekļi iedomātos, ka stāvoklis Rietumeiropā jau tik chaotisks, ka nav vairs vērts tērēt dārgos dolarus palīdzībai, jo tos izšķiestu jau zaudētai un tāpēc veltīgai cīņai. Notikumi, ciktāl tie pašlaik pārskatāmi, tomēr liecina, ka šis pārliecināšanas manevrs komūnistiem, nezin, vai izdosies.

Viens no komūnistu neveiksmes iemesliem varētu būt Amerikā jo plaši paustais uzskats, ka komūnisti nav vienīgie vainīgie Eiropas krizē, kaut arī viņi ir tiešie un apzinīgie nemieru izraisītāji. „New York Herald Tribune" kādā ievadrakstā atzīmē, ka vienā ziņā stāvoklis Francijā jau izslīdējis ne vien no pašas Francijas valdības, bet arī no komūnistu kontroles iespējām. Nemieri notiek arī tāpēc, ka patiesi trūkst mantu, kas nepieciešamas strādnieka dzīvības uzturēšanai. Streiki tikai pavairo postu, bet ir neiespējami ieskaidrot trūkuma satracinātajam un aģitātoru samulsinātajam franču vai itaļu strādniekam, ka viņš cīnās ar vējdzirnavām. Pēc laikraksta domām, ne komūnistu, ne komūnistu pretinieku argumentiem nevar vairs būt tāda pārliecinātāja spēka, kā tā vārdiem, kas nāktu ar pārtikas groziņu rokā. Šis uzskats liekas tas, kuŗa dēļ ASV kongresa vairākums tomēr izšķirsies par palīdzēšanu pretkomūnistiskai Rietumeiropai par spīti nemieriem un jukām, kas paviršā skatījumā tik lieli, ka palīdzība varētu izlikties bezcerīga un tāpēc lieka.

Tai pašā sakarībā ir interesants arī vēl otrs jautājums — kāpēc komūnisti sākuši vislielākos tračus tieši tagad un ne agrāk? Jau minētā „New York Times" kādā ievadrakstā konstatē, ka tieši tādus pašus nemierus komūnisti būtu varējuši izraisīt jebkurā laikā pēc otra pasaules kara beigām. Pie tam pirms gada vai divi gadiem komūnistu popularitāte Rietumeiropā bija nesalīdzināmi lielāka. Kāpēc viņi nerīkoja jukas toreiz?

Iemesli pēc „New York Times" domām esot skaidri. Pirmkārt komūnisti esot pārliecinājušies, ka nevar uzvarēt ar demokratiskām metodēm. Viņi pārliecinājušies, ka bez spaldiem nevar novaldīt Austrumeiropas tautas un rietumos viņu vienīgā cerība vispār tikt pie varas ir varmācība. Otrs iemesls ir tas, ka komūnisti redz, ka Maršala plāna ideja sāk īstenoties. Tai pašā laikā viņi redz, ka arī Rietumeiropas jaunuzbūve drīz varētu sākt īstenoties. Viņi atzinuši, ka laiks vairs nav viņu, bet gan viņu pretinieku sabiedrotais, un nolēmuši steigties.

Ja minētajam laikrakstam būtu taisnība, tad tas nozīmētu to, ka komūnisti jūtas vājāki. Vienmēr steidzas vājākais. Un liekas, ka šādās domās ir ne tikai Ņujorkas laikraksta ievadnieks, bet arī daudzi rietumu politiķi.

Londonas ārlietu ministru konferences gaitā jau, šķiet, pierādījusi, ka rietumu valstis gan joprojām būtu ar mieru maksāt zināmu cenu par piekāpību, bet vairs nav ar mieru maksāt cenu, iepriekš nezināmas, par ko viņas maksā. ASV ārlietu ministrs Maršals pateicis, ka nevēlas vairs runāt „par ēnām", bet tikai par „lietu būtību". Bido pateicis, ka nevēlas runāt par Vācijas valdību, kamēr nezina, kas ir Vācija. Bevins paziņojis, ka vārds „demokratiska valdība" ir pārāk staipāms jēdziens, lai vienojoties pietiktu ar to vien.

Un, ja vēl nesen runāja par kompromisu kā par vēlamāko stāvokļa atrisinājumu, tad tagad jau ļoti daudzi izteikuši šaubas par to, vai kompromisam būtu reāla vērtība, un vai Vācijas problēmas atrisinājumam tāda kompromisa ceļā, kas pilnīgi neapmierinātu ne vienu, ne otru pusi, būtu kāda paliekama vērtība pasaules mērogā.

Tāpēc, lūk, var ar pilnām tiesībām runāt par krizi pasaules politikā. Bet, ja ir krize, tad var arī gaidīt krizes atrisinājumu, jo krizes nekad nav bezgalīgas.

Daži raugās uz šo atrisinājumu diezgan pesimistiski. Tā viens no slavenākajiem angļu žurnālistiem Aleksandrs Klifords uzsver, ka komūnisti jūt savu labā laika beigšanos un atkal nolēmuši atgriezties pie savām pirmatnējām, tīri revolucionārajām metodēm. Atsevišķiem cilvēkiem un tautām jāizšķiras par vienu vai par otru pusi. „Demokratija, līdzšinējā nozīmē, tā demokratija, kas veidojās no samērā iecietīgu partiju pretešķību līdzsvarošanas, tiek no vēstures izdzēsta, rodas komūnistu un pretkomūnistu apvienības, kas ir daudz jūtīgākas, varmācīgākas un neiecietīgākas par līdzšinējām politiskām partijām," saka Klifords un piebilst: „Bīstamākais ir tas, ka — vienalga, kuŗa puse uzvarēs — rezultāts nevarētu būt nekas cits, kā tikai totālitārisms."

Aleksandrs Liepa

Vāc materiālus,

lai sekmētu latviešu iceļošanu Kanādā

DIVI VĒSTULES NO KANĀDAS

Kāds Memingenas nometnes tautietis, kas 8. augustā atstāja nometni, lai dotos darbos uz Kanādu, beidzot 15. novembrī tur ieradies. Aizbraucējs raksta:

„Pēc tam, kad gandrīz 3 mēnešus nodzīvojām izceļošanas centrā Minchenē, mums, dažiem Memingenas nometnes latviešiem izdevās nokļūt Dipholcā. No turienes 6. novembra rītā slikās 858 DP ceļojums uz Kanādu. Pl. 9 ešalons, kurā bija 558 vīrieši — mežinieki, 171 sievietemājkalpotāja un 129 tie, kam piederīgie no Kanādas atsūtījuši galvojumus, devās ceļā. Aizbraucēju vidū bija tikai 80 latviešu — 30 vīrieši, 48 sievietes un 2, kas brauca pie tuviniekiem. Bremenshāfenas ostā notika pēdējā kontrole, pēc kam mūs jau gaidīja kuģis „General Steward". Tas agrāk bijis parastais tirdzniecības kuģis, kas tagad pielāgots pasažieru pārvadāšanai un spēj uznemt 1500 cilvēku. Pasažieru novietošanās kuģī ilga tikai pustundu. Kuģis tikko bija uzsācis gaitu, kad skalrunī jau aicināja vakariņās, vispirms sievietes un bērnus. Ēdienu zālē visiem bija pārsteigums. Katrs saņēma spožu 6 nodalījumos sadalītu paplāti, pilnu tādu ēdienu, kādus DP pat fantazijā nevarēja iedomāties. Ēdienu izsniedza 3 reizes dienā, kopā 3600 kaloriju.

Cigaretes brauciena sākumā izsniedza tikai virtuves strādniekiem un koplietojamo telpu tīrītājiem — katram 5 paciņas. Apsolītas tās gan bija visiem, bet tikai tajā gadījumā, ja telpas būs kārtībā un tīrībā. Kuģa kapteinis noteicis, ka aptīrīšanā jāstrādā nākamiem mežiniekiem.

11. nov. kuģa vienība un pasažieri svinīgi atcerējās pirmā pasaules kara pamiera dienu. Tieši pl. 11 iegaudojās sirēna. Kuģis apstājās. Kapteinis ievadīja svinīgo brīdi ar īsu uzrunu, un par godu kritušajiem cīnītājiem iemeta jūrā pušķi sarkanu rožu. Tad sekoja 2 minūtes ilgs klusuma brīdis. Nākamajā vakarā pasažieri jūrā vēroja zvaigznēm līdzīgas spožas bumbiņas, kas it kā peldēja viļņos gar pašu kuģa malu. Pēc pl. 23, kad kuģī izdzēš daudzas ugunis un tas slīd pustumsā, sarīkojām medības, lietojot virvē piesietu spaini. Medniekus pārsteidza sardzes matrozis. Nācās zaudēt medību rīkus — spainus un virves, bet jūras dzīvnieciņi šoreiz bija glābti un savos fosfora apvalkos turpināja rotaļu.

13. novembrī atkal pulkstenus pagriezām atpakaļ, un tie nu rādīja laiku, kas ir 5 stundas vēlāks nekā Vācijā. Līdz ar pulksteņu pagriešanu bija vēlreiz jāievēro dažādi likumi. Vīriešiem liegts ieiet sieviešu kabīnēs vai ucurēšanās vietās un otrādi. Satikties var tikai kuģa klajā dienas laikā. Beidzamais nerakstītais likums ir — aizliegts brīnīties ar valēju muti. Šo likumu sevišķi grūti ievērot, ja nākas sarunāties tādā valodā, kādu neprot. Aizmirstot noteikumus, mutē iekļūst ūdens šalts, kas ļoti dedzina. Pēc 10 malku šāda ūdens norīšanas, kuģa ambulancē jāmaina kuņģa sula, lai nebojātu nieres.

14. novembrī, kad tuvojāmies Kanādas krastiem, sākās kuģa spodrināšanas darbi. Šajā dienā nodibinājās arī radio sakari ar Kanādas krastu. Radiogramma vēstīja: „50 cilvēku zelta rakšanai, 70 — dzelzceļa būvei." Zelta rakšanai pieteicās 5 latvieši bij. Landsbergas nometnes iemītnieka Šteinberga vadībā. Kāda firma pieprasīja 25 cilvēkus meža darbiem — tur pieteicās visi pārējie latvieši. Darbs būs kaut kur Kvēbekas vai Ontario provincē. 15. novembrī, apmēram pusdienas laikā apvārsņa malā ieraudzījām klinšainu un mežiem apaugušu krastu. Kuģis lēnā gaitā ieslīdēja līcī un piestāja blakus okeana milzenim Aquitania, kas arī pārvadā DP no Eiropas uz Kanādu. Krastmalā gara auguma vīrs māja mums ar platmali. Tas šķita Mariss Vētra. Ceļu, ko uzsākām Memingenā 3. augusta rītā pl. 7, pagaidām beidzām Halifaksā 15. novembrī".

Otru vēstuli no Kanādas raksta tautietis P. Ekšteins:

„Kanādā esmu jau vairākus mēnešus. Iebraucējiem, pat vēlāk pēc līgumā paredzētā darba beigšanas, mazas izredzes apmesties kādā lielākā pilsētā, bet arī nomalēs dzīve nav slikta. Ļoti labi atalgots un daudz pieprasīts darba spēks te ir namdari un galdnieki, arī auto mechaniķi un raktuvju strādnieki. Mēs, daži latvieši, nākamā gadā ceram noorganizēt savu būvuzņēmumu.

Ap 40 vīru visu laiku strādājām ceļu būvēs. Vēlāk 13 no mūsu vidus pārcēla pie tiltu būvēm. Dzīvojam mežā pašu būvētās teltīs. Pašreiz sākta nometnes celšana. 4 latviešus, to vidū arī mani, izraudzīja par namdariem. Ēku būve te ļoti vienkārša. Kanādiešu vadība ar mums apmierināta. Amatnieki dienā saņem 7.50 dol., bet strādnieki 6,50 dol. Darba laiks ir 8 stundas. Es esmu jau uzbūvējis biroja ēku un noliktavu. Tagad gatavoju biroja mēbeles. Darbs nav smags, bet neesmu jau nekāds speciālists. Nav arī neviena, kam palūgt padoma. Ar visu nepieciešamo pagaidām tomēr izdevies tikt galā it labi. Mani pat uzslavēja.

Vairāki mūsu tautieši, kas dzīvo Edmontonā, sevišķi C. Dobels un sirmais latvietis Džons Džoness, daudz pūlas par to, lai rastu iespēju Kanādā iebraukt lielākam skaitam latviešu. Zināmas izredzes ir Albertas provincē. Kanādā jau agrāk dzīvojošie latvieši tādēļ vāc Vācijas DP nometņu iemītnieku sarakstus, lai vajadzības brīdī visi materiāli būtu kārtībā. Dažu tautību pārstāvjiem šādi saraksti jau sen pagatavoti.

Viegla lieta nav piederīgo ievešana Kanādā. Imigrācijas iestādes tomēr izrāda zināmu atsaucību. Ir cerības, ka varēs atbraukt mūsu tuvākie piederīgie — sieva (arī tiem, kas aizbraucot uz Kanādu bija aizmirsuši pateikt, ka ir precējušies), līgava (pēc iebraukšanas Kanādā 4 nedēļu laikā jāapprecas), vecāki, māsas un brāļi. Katram šeit strādājošam braukt gan varēs tikai 1 piederīgais. Tad pat vēl jāmeklē galvotājs."

Aicinājums skautiem

Latviešu skautu priekšnieks prof. E. Dunsdorfs aicina skautus iemācīties vismaz vienu svešvalodu, par mācīšanās līdzekli, starp citu, ieteicot sarakstīšanos ar svešu zemju skautiem. — Par skautu informācijas un propagandas pārzini apstiprināts R. Čaks.

DP darbā uz Zviedriju un Šveici

Pēc IRO sagatavošanas komisijas ziņām, 28. novembrī no Štutgartes uz Zviedriju devušies 75 DP. No tiem 35 izraudzījusi Starptautiskā glābšanas un palīdzības komiteja, kas ar Zviedrijas valdību noslēgusi līgumu par 500 DP uzņemšanu. Pārējos iecelotājus aprūpē IRO un citas palīdzības organizācijas. Pēc minētās komitejas plāna, iecelojušās DP ģimenes Zviedrijā paliks kopā un iekļausies zviedru pašvaldībās. Iecelotāju vidū ir mācīti tekstilstrādnieki, galdnieki, drēbnieki un metallstrādnieki.

Ambergas, Minchenes, Štutgartes un Bucbachas IRO apgabalā tuvākajās dienās izraudzīs 100 mācītas vai pašreiz apmācāmas slimnīcu darbinieces iecelošanai Šveicē. Priekšroka baltietēm; galvenās prasības: labs veselības stāvoklis un vieninieces bez ģimenēm. Mācītām slimo kopējām vecuma cenzs ir starp 25 un 35 gadiem, un to izglītība jāapstiprina nesen nodibinātajai IRO pārbaudes komisijai. Slimnīcu darbinieces, kas pašreiz mācās, var būt vecumā no 22 līdz 32 gadiem. Šveicē uzņemtajām darbiniecēm paredzēts 6 mēnešu izmēģināšanas laiks, mācītām darbiniecēm saņemot 120 franku, bet pārējām 80 franku mēnesī, ar brīvu uzturu un dzīvokli. Kvalificētas slimnieku māsas pēc tam dabū piemērotu darbu slimnīcās par normālu atalgojumu. Pārējām darbiniecēm pēc izmēģināšanas laika paredzēta 3 gadu ilga brīva apmācība. Pēc 6 gadiem iecelotājas var lūgt Šveices pavalstniecību. Šveices Sarkanā krusta komiteja slimnīcu personāla sagatavošanai aprūpēs 100 darbinieces no Vācijas amerikāņu un tikpat daudz no franču joslas.

Trimdā 111.000 latviešu

Latviešu centrālā kartotēka Hanavā katru mēnesi sakopo statistisku pārskatu par Vācijā un citās zemēs emigrācijā esošajiem latviešiem, kuŗā sniegts arī sadalījums pēc vecuma grupām, agrākajām dzīves vietām, profesijām, izglītības utt. Jaunākais pārskats rāda, ka 1. nov. Vācijā bijuši 95.043 latvieši, no tiem 52.287 vīrieši un 42.756 sievietes. Visvairāk latviešu ir amerikāņu okupācijas joslā - 49.585 (24.239 vīr., 25.346 siev.), angļu joslā — 42.929 (26.714 vīr., 16.215 siev.) un franču joslā — 2529 (1334 vīr., 1195 siev.). Pēc agrākajām dzīves vietām vairāk nekā trešā dala — 36.600 ir rīdzinieku, uz pusi mazāk vidzemnieku, apmēram vienādā skaitā, ap 11.000, kurzemnieku un zemgaliešu, bet vismazāk, nepilni 8000, ir Latgales iedzīvotāju. Pēc vecuma grupām visvairāk ir jauniešu no 20—30 g. — 15.808 vīrieši un 7875 sievietes. Vecāki par 71 gadu ir 523 vīrieši un 1248 sievietes, 60—70 g. 1676 vīr., 2466 siev., 50—60 g. 3592 vīr., 4312 siev., 40—5 g. 7110 vīr., 7263 siev., 30—40 g 11.566 vīr., 8153 siev. Jaunieši 16—20 g. vecumā ir 2940 vīr. un 2402 siev., bet bērnu līdz 16 gadiem — 8991 zēns un 8628 meitenes.

Austrijā tajā pašā laikā bija 215 latvieši (980 vīr., 1172 siev.), Dānijā 1770 (884 vīr., 886 siev.), Anglijā 6626 (4698 vīr., 1928 siev.), Beļģijā 352 (289 vīr., 63 siev.), Dienvidamerikā 127 (73 vīr., 54 siev.), Kanādā 137 (118 vīr., 19 siev.), ASV 218 (81 vīr., 131 siev.) un Zviedrijā 480 (2952 vīr., 1851 siev.). Bez tam Berlīnē 1. nov. vēl dzīvoja 267 latvieši (100 vīr., 167 siev.). Visi minētie skaitļi attiecas tikai par tiem latviešiem, kas dzimteni atstāja 1944. gadā, bet neietver latviešus, kas vienā vai otrā zemē dzīvo jau agrāk. Pēc kartotēkas ziņām pavisam emigrācijā ir 111.495 latvieši, 62.468 vīrieši un 49.027 sievietes. Domā, ka 3—5 proc. Vācijā esošo, bet vēl vairāk uz citām valstīm darbā izbraukušo latviešu kartotēkā nav reģistrējušies.

Arv. B.

Nometņu dzīve

Ingolštates un Augsburgas latvieši ar apciemojumiem un mazām veltēm laiku pa laikam aceras 23 slimos tautiešus Nelburgas IRO tbc slimnīcā. Tāda priecīgā diena bija arī nupat, kad pie slimajiem ieradās Augsburgas gaidas un skauti, atvezdami ciema kukuli. Tbc slimniekus Ambergas sanatorijā apciemoja Vircburgas Centrālās nometnes tautietes, vīru koris un mākslinieki. Diezgan daudz latviešu ārstējas tbc sanatorijā Gautingā pie Minchenes. Arī viņi būtu visai priecīgi sagaidīt pie sevis viesus no tuvākajām nometnēm.

BCP Lejassaksijas apgabala pārstāvis saņēmis uzaicinājumu no angļu civilās pārvaldes galvenā štāba paziņot to sieviešu vārdus, kas vēlētos iesaistīties darbā Anglijā par mājkalpotājām. Daudzos gadījumos vienā mājturībā varētu nodarbināt arī ģimenes locekļus — vīru, māti, meitu vai māsas, bet vīrieši strādātu par dārzniekiem vai šoferiem.

Anglijas darba ministrijas pārstāvis BCP latviešu pārstāvniecībai paskaidro, ka uz Anglija darbā aizbraukušo piederīgo grupu vidējais lielums nedēļā būs ap 100 pieaugušo un bērnu.

Fišbachas latviešu nometnes padomē ievēlēti — priekšsēdis K. Birnbaums, priekšsēža vietn. J. Pudāns, sekr. K. Birzulis. Fišbachas nometnē jau nodibināta arī jaunatnes audzināšanas padome.

Lejassaksijas latviešu nometnēm piesūtīti IRO paziņojumi, ka visiem DP, kas domā izceļot uz citām zemēm, vienmēr ricībā jābūt 4 foto attēliem.

VĒSTULES REDAKCIJAI

Alfr. Ābers, Neletingā

IR LAIKS

Nezin, vai mūsu vidū būs daudz tādu, kam patiks Latvijas 25. nov. n-ra ievadraksts par valodu un aroda mācīšanos. Dažam šie vārdi, droši vien, pārlīs pāri kā ūdens gulbim.

Lai nu vēl valodas, tās gara laika dēļ var pamācīties, bet kā sastāv ar kādu praktisku arodu un fizisku darbu? Mums, kam dažam labam kabatā augstskolas diploms, Latvijā palicis direktora vai augstāka ierēdņa postenis, tas tiešām ir sāpīgs jautājums.

Taču visi gribam tikt laukā un projām no Vācijas. Tikai nav, kas mūs tādus, kādi esam, pieprasītu un ņemtu preti. Dibināti uztraucamies, ka mūs nokrejo, bet tajā pat laikā pārāk maz pūlamies, lai tiktu kā tauki virs ūdens.

IRO vairākās vietās noorganizējusi lietpratīgi iekārtotus arodu kursus. Pateikts arī, ka šo kursu uzdevums ir sagatavot no DP vidus tālākai izvietošanai derīgus jaudīs un kursus beigušajiem būs zināmas priekšrocības. Pārsteidz tomēr, ka kursos visās nozarēs vēl vienmēr ir brīvas vietas. Vai te mazliet neizpelnamies pārmetumus?

Suns jābaro, kamēr vilks nav barā. Ir pēdējais laiks arī mums to atzīt un darīt. Vai varbūt mēs domājam, ka kāds mūs aicinās pie klātiem galdiem? Es visam tam tādā veidā neticu. Bet ja kāds domā optimistiskāk, tad, ticiet droši, es būšu no sirds laimīgs, ka taisnība izrādīsies viņam, ne man!

Latvijas apgādā Iznākušas

A. Bumbēra
FIZIKA I d.
Ievads. Ķermeņu īpašības. Mechanikas pamatjēdzieni. Siltums. Skaņa.
Cena RM 15.—

M. Sostes red.
MATĒMATIKA TAUTSKOLĀM
6. kl. kurss
Cena RM 10.—

Izplatīšanai nupat saņemts

Archibīskapa T. Grīnberga
BITĪTES KALENDĀRS 1948. g.
Cena RM 3.—

Vēl krājumā:

Luža Bērziņa pasaka bērniem **Laimīgais Ansis** . . . RM 2.50
Rūtas Skujiņas dzejoļi **Putni,** illustrējis A. Sildegs . . RM 4.—
Dr. A. Dargevica **Rokas grāmata veselības kopšanai** . . RM 6.—
K. Skalbes **Stāsti un tēlojumi,** Skaras izdev. . . . . RM 3.80
Latvijas skati un dzejas, Skaras izdev. . . . . RM 3.80
D. Rogas un St. Cīruļa **Ābece,** illustr. A. Sildegs . . . RM 6.—

Grāmatas vairumā pasūtināmas: Verlag **„Latvija", (13b) Günzburg/Do., Bürgermeister-Landmann-Platz 7.**

Mazumā pieprasīt visu nometņu grāmatnīcās un pie kolportieriem.

Divas seja

Lemanis un R. Saule -

1.

kuŗā, kad tukšā skatuvē no- [illegible] aktieŗus ikdienas drē- [illegible] tēlu bez patosa daudzina [illegible] teātri un kad kailumu [illegible] Vankarēšu, paiet gadsim- [illegible] kopš Latvijas Nacio- [illegible] skatuvē uzkāpa māk- [illegible] pratis to piepildīt ar [illegible] tīra malām.

[illegible] dēvē par tagadnes Eiro- [illegible] baletmeistaru, pats viņš [illegible] par dejotāju, vizitkartē par [illegible] Lemani. Ar vislielākajām [illegible] mākslā, vismazākajām [illegible] Lemanim mākslā vairs nav [illegible], bet varēšana. Ja At- [illegible] spēju turēt plecos

[illegible] tēmeslodi, liekas, to va- [illegible] Lemaņa rokās un viņa [illegible] pasaule spoži iemirdzē-

[illegible] kas dots Osvaldam Lē- [illegible] radītājam, tagad ir 13 de- [illegible] daudz mūziķu un gadījuma [illegible] – saulīņa māla pieminekļu [illegible] Pasaules plašums jau pie- [illegible] mūsu baleta mākslinie- [illegible] Lemani vēl nav aizvilinājis [illegible] to sauc par DP, un šo iz- [illegible] pulku aplausi nu aizstās tos [illegible] un laurus, ko Osvalds [illegible] ņemtu savos 25 gadu ska- [illegible] gados, ja vien latviešu [illegible] tik lieli un skatītāji tik [illegible] ā agrāk. Bet viss sarucis [illegible] kā Gullivera saujā, tikai [illegible] nugaisa vienmēr jaunas kā [illegible] rietošās galvas.

[illegible] „Līdo" aukstajā zālē, [illegible] jaunieši lodza svingu, [illegible] baletkurpes, un Lēma- [illegible] vadzoga, choreografs, dējo- [illegible] nāta baletstundu un iestudē [illegible] plašo programmu latviešu [illegible] priekšā, vadīdams savu pulku [illegible] dotu autoritāti. Un pelē- [illegible] jušmas vienmuļībā man [illegible] tikai redzu dižo chanu Gi- [illegible] „Bachčisarajas strūkl- [illegible] mājā cēlienā viņš tikai pār- [illegible] skatuvi un zāle nošalca [illegible] Kā veci draugi noviz ne- [illegible] tālu rinda. Bazils (Don- [illegible] tudents (Lakstīgala un [illegible] Dezirē (Apburtā prin- [illegible] Šecherezade) un tiem [illegible] desmitos skaitāmi rak- [illegible] Osvalds Lēmanis licis [illegible] visā cilvēka lieliskuma- [illegible], jūtu krāšņumā un [illegible]. Viņš bagātāks par pa- [illegible] dodams latviešiem 7 [illegible]ilitātes piesātinātus [illegible] baletus, savus desmit [illegible] un pāri par pussimtu [illegible] baleta režisors, kas [illegible] garā iezīmētu cho- [illegible] – Medina „Mīlas uzva- [illegible], vēlāk „Ilgai" un vie- [illegible] velcis lielus iestudēju- [illegible] zemēs — Venecijā, Bue- [illegible] – un dejojis uz visu Ei- [illegible]ko teātru skatuvēm. [illegible] Lēmanis apbalvots ar [illegible], ko nemīļ izrādīt un [illegible]amākšāja parāda lēsi [illegible] zīmēl, kas apliecina da- [illegible]as atbrīvošanas cīņās, [illegible]ulda Lēmaņa darbs nav [illegible] medaļām un mērīšana [illegible] raksta nolūks. Tikai at- [illegible]a mūsu ir Osvalds Lēma- [illegible]. Viņam uzticamie dejo- [illegible] mēs viņā dievinām māk- [illegible] dienām cilvēku, mīļam

[illegible]u Birutas Skujenieces In- [illegible] audzēkņis, iedams gar [illegible] operas namu, gauži vē- [illegible] Dieva, kaut es reiz va- [illegible] uz mūsu operas skatuves!" [illegible] vēlēsies tagad, „Mefisto [illegible]rādē, atceroties to ska- [illegible]upā bija jāaizliet? [illegible] gan drīkst vēlēties Mefisto, [illegible]ulst! Un mēs, skatītāji, tik [illegible]ad, kā pateicīgi uzsmaidīt [illegible]ai/ aiz kuŗas zināsim [illegible]ēdīgu cilvēku.

2.

[illegible]ēdis tr jēdziens, kas mūs- [illegible] lakāpi no vārdnīcas, ta- [illegible]ik prātā, uzskatot Rūdolfu Sauli. Viņam [illegible] šam lorda pil[illegible] parketu un va[illegible]

Bet ko var [illegible] nav bijis citu [illegible] tīm un gaisa. [illegible] mantot nezūdī[illegible] nam no spožāk[illegible] ras baleta soli[illegible]

Kā tik trau[illegible] var iemājot tī[illegible] ments, ko turk[illegible] iedvesmē laba[illegible] daba, kas para[illegible] pīgāk nekā ci[illegible] mums nezinān[illegible] Sibeliusu kom[illegible] Lēmani — to [illegible] piestrāvotā, it [illegible] gotā baletā, kū[illegible] ja galveno lo[illegible] gadu skatuves

„Tas bija m[illegible] jubilejā dejot [illegible]šu," skumji sa[illegible] lingenas lietu[illegible] šalcot aiz loga[illegible]

Tagad viņa[illegible] valieri. Bet n[illegible] teni nebēdājan[illegible] Saule veido [illegible] mies par Rož[illegible] piestāšanos sa[illegible] diem Skarā[illegible] Kardināļam (I[illegible] das mīlētājam[illegible] un vēl daudz [illegible] bijis pie latvie[illegible] tā ir vai vesel[illegible] Rūdolfs Saule[illegible] dejoja baletā[illegible] toreiz kļūdams[illegible] res Feodorovas[illegible]

Un ja apdom[illegible] blēdību. Jā g[illegible] niece, redzējus[illegible] puiku Olava [illegible] mies Doku At[illegible] viņu uz Raiņa [illegible] timajā teātrī. [illegible] Lēmani guva [illegible] glītību. Tikai [illegible] sāka mācīties [illegible] kas, īrēdams n[illegible] atlīdzības viet[illegible] niekus pievest [illegible] chorei. Šī paz[illegible] ņiga kā daudz[illegible] pēc.

Viena māksl[illegible] Lēmani — mā[illegible] nesīgais stāvs[illegible] sabiedrībā, tač[illegible] dāmas, kaut ga[illegible] dījumos, kad S[illegible] nekādas saules[illegible] šas viņu atvai[illegible] riskie talanti[illegible] viešu baleta in[illegible] Saule vienmēr

Ar fanfarām, [illegible] un runām, ka[illegible] 3 stundām, nod[illegible] latviešu trimd[illegible] valu, kuŗā pie[illegible] šās organizācija[illegible] visdažādākiem [illegible] Trupas jau s[illegible] darbus, nebaid[illegible] par kostīmiem, [illegible] karšu iespiešan[illegible] — latvietis vē[illegible] dēļ nav lepnum[illegible] zināt, cik daud[illegible] tāju komisijas [illegible] ātra un deju u[illegible]

Visvairāk izr[illegible] siem pazīstamas [illegible] pas jau izšķīrus[illegible] biem. Latviešu[illegible] zācijas iestudē[illegible] gonis"; tās ģim[illegible] līdzi saviem ap[illegible] liju — „Sapņis [illegible] kanals krusts u[illegible] misija vienoju[illegible] „Liela brēka, — [illegible] informācijas da[illegible] mēdiju", bet bi[illegible] di — Šekspīra [illegible]

LCK nolēmus[illegible] lugu vien, bet [illegible] vedīs Richarda [illegible] (pilsēta Valkas [illegible] red.) meistardz[illegible] koris pirms ope[illegible] pazīstamo dzies[illegible] pa tumsu." Tie[illegible] nav ievēlēti va[illegible] bijis kvoruma, [illegible] lai iestudētu [illegible] purna tiesu."

BCP inscenēs[illegible] rāko lugu „Div[illegible] vienotās darba [illegible] nīgo baletu vis[illegible] kovska „Mirstoš[illegible] devu vīru koris[illegible] „Cik ezers rām[illegible] Kāda latviešu tr[illegible] tavo speciālu uz[illegible] buršu greznība.[illegible]

Visu amerikā[illegible] komandantu a[illegible] par Raiņa bēr[illegible] niņš", bet nomet[illegible] kopīgiem spēk[illegible] klasisko drāmu [illegible] nās Dženovā" Ar[illegible]

Divas sejas

O. Lēmanis un R. Saule — jubilāri

1.

Šais dienās, kad tukšā skatuvē nolikts krēslu, aktieŗus ikdienas drēbēs un traģēdiju bez patosa daudzina par modernu teātri un kad kailumu sauc par vienkāršību, paiet gadsimta ceturksnis, kopš Latvijas Nacionālās operas skatuvē uzkāpa mākslinieks, kas pratis to piepildīt ar skaistumu līdz malām.

Citi viņu dēvē par tagadnes Eiropas labāko baletmeistaru, pats viņš sevi sauc par dejotāju, vizītkartē par Osvaldu Lēmani. Ar vislielākajām prasībām mākslā, vismazākajām dzīvē, Lēmanim māksla vairs nav mēģināšana, bet varēšana. Ja Atlants pagurtu turēt plecos sašobrīd

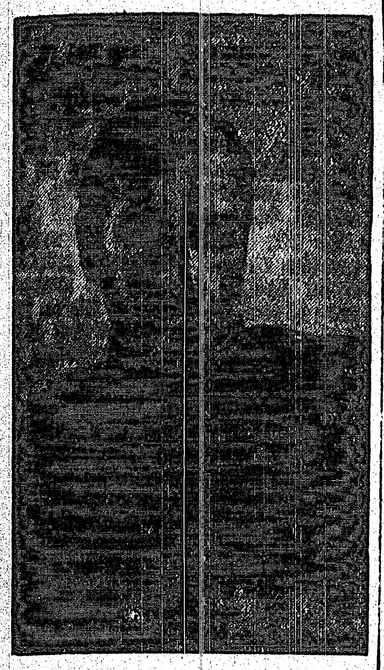

tik grūļigo zemeslodi, liekas, to vajadzētu dot Lēmaņa rokās un viņa inscenējumā pasaule spoži iemirdzētos.

Taču viss, kas dots Osvaldam Lēmanim kā radītājam, tagad ir 13 dejotāju, nedaudz mūziķu un gadījuma skatuve, — saujiņa māla pieminekļu cirtējam. Pasaules plašums jau pieņēmis dažu mūsu baleta mākslinieku, bet Lēmani vēl nav aizvilinājis no pulka, ko sauc par DP, un šo izbārstīto ļaužu aplausi nu aizstās tos sumināŗumus un laurus, ko Osvalds Lēmanis saņemtu savos 25 gadu skatuves darba gados, ja vien latviešu balets būtu tik liels un skatītāji tik atzinīgi kā agrāk. Bet viss sarucis nieciņš it kā Gullivera saujā, tikai grūtības augušas vienmēr jaunas kā pūķim nocirstās galvas.

Eslingenā, „Lido" aukstajā zālē, kur vakaros jaunieši ļodza svingu, rītos švīkst baletkurpes, un Lēmanis — paidagogs, choreografs, dejotājs — vada baletstundu un iestudē jau trešo plašo programmu latviešu baletam Vācijā, vadīdams savu pulku ar Dieva dotu autoritāti. Un pelēkās rīta gaismas vienmuļībā man liekas, ka atkal redzu dižo chanu Greju baletā „Bachčisarajas strūkliņaka". Pirmajā cēlienā viņš tikai pārsoļoja pār skatuvi un zāle nošalca aplausos. Kā veci draugi noviz neaizmirstama tēlu rinda. Bazils (Don Kichots), students (Lakstīgala un roze), princis Dezirē (Apburtā princese), vergs (Šecherezade) un tiem piepulcējas desmitos skaitāmi raksturi, kam Osvalds Lēmanis licis kādreiz dzīvot visā cilvēka lieliskumā un niecībā, jūtu krāšņumā un pamestībā. Viņš bagātāks par pasaku ķēniņu, dodams latviešiem 7 spilgtas oriģinālitātes piesātinātus daudzcēlienu baletus, savus desmit vienceļlenus un pāri par pussimtu deju. Pirmais baleta režisors, kas radīja latviskā garā iezīmētu choreogrāfiju — Mediņa „Mīlas uzvarai" 1935. g., vēlāk „Ilgai" un vienīgais, kas veicis lielus iestudējumus arī ārzemēs — Venecijā, Buenos-Airesā — un dejojis uz visu Eiropas izcilāko teātŗu skatuvēm. Stokholmā Lēmanis apbalvots ar Vazas ordeni, ko nemīl izrādīt un glabā kā nesamaksājama parāda lēsi līdzās goda zīmei, kas apliecina dalību Latvijas atbrīvošanas cīņās.

Bet Osvalda Lēmaņa darbs nav mērams ar medaļām un mērīšana arī nav šī raksta nolūks. Tikai atgādināt, ka mums ir Osvalds Lēmanis. Vēl ir. Viņam uzticamie dejotāji saka: mēs viņā dievinām mākslinieku, cienām cilvēku, mīlam kollēģu.

Reiz kāds Birutas Skujenieces Intīmā teātŗa audzēknis, iedams gar Nacionālās operas namu, gauži vēlējās: „Ak, Dievs, kaut es reiz varētu tēlot uz mūsu operas skatuves!"

Ko viņš vēlēsies tagad, „Mefisto valša" pirmizrādē, atceroties to skatuvi, no kuŗas bija jāaiziet?

Bet ko gan drīkst vēlēties Mefisto, nabaga velns! Un mēs, skatītāji, tik vien spējam, kā pateicīgi uzsmaidīt velna maskai, aiz kuŗas zināsim Dieva izredzētu cilvēku.

2.

Džentlmenis ir jēdziens, kas mūsdienās reti izkāpj no vārdnīcas, taču tūdaļ nāk prātā, uzskatot Rūdolfu Sauli. Viņam piestāvētu būt dzimušam lorda pilī, vienmēr staigāt pa parketu un valkāt gaŗdibeni.

Bet ko var darīt, ka Dzegužkalnā nav bijis citu puiku, kā vien no smilšu un gaisa. Un varbūt labāk izmantot nezūdīgu dižciltību kā vienam no spožākajiem Nacionālās operas baleta solistiem.

Kā tik trauslā un elegantā stāvā var iemājot tik dramatisks temperaments, ko turklāt valda ass prāts un iedvesmē laba gaume, to zina tikai daba, kas parasti orchideju veido rūpīgāk nekā cilvēku. Bet tāpat kāda mums nezināma likumība vadījusi Sibeliusu komponēt Skaramušu, un Lēmani — to pārradīt smalkā, jūtu piestrāvotā, it kā mēness staru stīgotā baletā, kur Rūdolfs Saule tēlo ja galveno lomu — šķiet, sava 25 gadu skatuves mūžā labāko.

„Tas bija mans sapnis Latvijā — jubilejā dejot Bolero un Skaramušu," skumji saka Rūdolfs Saule, Eslingenas lietum kā senām atmiņām šalcot aiz loga.

Tagad viņam jātop par Rožu kavalieri. Bet mēs par kavalieŗa likteni nebēdājam. Zinot, cik apzinīgi Saule veido katru lomu, nešaubāmies par Rožu kavalieŗa cieņigu piestāšanos saviem slavenajiem radiem Skaramušam, Don-Kichotam, Kardinālam (Esmeralda), Raimondas mīlētājam un Bolero senjoram un vēl daudz citiem, cik vien Saulu bijis pie latviešu baleta debesīm. Un tā ir vai vesela Saulu sistēma, kopš Rūdolfs Saule 1922. g. pirmo reizi dejoja baletā „Veltīgā uzmanība", toreiz kļūdams arī par baletmeistares Feodorovas palīgu.

Un ja apdomā, ka viss tas sākās ar blēdību. Jā gan, jo Biruta Skujeniece, redzējusi kādu Dzegužkalna puiku Olava komercskolā piedalāmies Doku Ata „Blēdībā", aicināja viņu uz Raiņa klubu un vēlāk Intimajā teātrī. Tur Saule kopā ar Lēmani guva krietnu skatuves izglītību. Tikai nejaušības pēc abi sāka mācīties baletu pie Sergejeva, kas, īrēdams no Skujenieces telpas, atlīdzības vietā solīja viņas skolniekus pievest dejas mūzai Terpsichorei. Šī pazīšanās izrādījās līkteniga kā daudzas, kas sākas joka pēc.

Vienā mākslā Saule ir pārāks par Lēmani — mākslā dzīvot. Viņa iznesīgais stāvs allaž bijis redzams sabiedrībā, taču ne lai mulsinātu dāmas, kaut gan jādomā, ka tais gadījumos, kad Saule to būtu gribējis, nekādas saules brilles nebūtu spējušas viņu atvairīt. Bet viņa sabiedriskie talanti arvien kalpojuši latviešu baleta interesēm visos laikos. Saule vienmēr bijis savu kollēgu izraudzīts pārstāvis, baleta inspektors, un ir šodien tas cilvēks, kas baletu Vācijā pasarga no dažādām saimnieciskām kļūmēm. Viņa cilvēcisko personību raksturo liela taisnīguma apziņa, kollēģialitāte un noteiktība, un viņa mākslu — spēcīga izjūta, spilgta mimika, smalks žests.

Rūdolfs Saule — Rožu kavalieris, kam rokā paliek novītusi atmiņu roze. Tas skan kā skumīgs atvadmotīvs. Bet gribētos ticēt: kādreiz, kaut kur atkal dzīvos Skaramuša.

Rita Liepa

Knuts Lesiņš

Rudens serenāde uz noskaņojušās ģitaras

Ir visām istabām četri kakti,
Lai būtu logu vai cik;
No iedomu skavām šo nakti
Velti nopūlos vaļā tikt.

Vienalga, pa kādām durvīm aizej, —
Savai nelaimei neķļūsi lieks;
Kā garoza katrai maizei —
Bez sāpju nav piedzimis prieks.

Pa dvēseli vientuļa dzērve klaigā,
Ko domājos projām jau;
Sen dzisusi stunda maigā,
Bet miera zem liepzariem nav.

Ak, mīļā, atdod man puķi, ko plūcu,
Kad bija ziedonis vēl;
Tikai vītušo cerību lūdzu,
Kā ubags, kam atmiņu žēl.

Nu visi ceļi sagriežas tumšā,
Pie visām pavārtēm suņi rej;
Un sirds mana nabagā, skumst tā
Par pēdīgo lapu, kas dej.

Artūrs Drusts

CITĀDĀKI CILVĒKI

NOVELE PAR DP DZĪVI NOMETNĒ

(1. turpinājums)

Pūrs savukārt saņēma viņas roku un to stingri saspieda. Bet Skarbiniece gurdi nokratīja roku, savilka plecus un atkal tos strauji izlieca uz āru, iztaisnodama sallekušos muguru. Pārvilkusi roku matiem, viņa pasmaidīja: „Tu teici, ka esot bijis mūsu mājās vēl pēc tam, kad mēs tās atstājām? Kā tur izskatījās?"

3.

Ārpusē kāds nāca, lēni velkot vienu kāju pa grīdu, apstājās pie durvīm, ilgi klepoja, ar sparu atvēra durvis līdz galam, kur tās atsitās aizdurvē sakrautiem spaiņiem, un atkal ar troksni aizgrūda ciet.

„Skarbinieks! Beidzot!" iesaucās Skarbiniece, pielēca kājās un pieskrēja segai, atsitot caurumu, pa kuŗu ienākt.

„Beidzot, beidzot. Liekas, ka mani esi traki nogaidījusies," smīnēja Skarbinieks, iekāpa šimpus segas, pa roku galam nometa uz gultas cepuri un atglauda no pieres matus, kas gaiši vizēja. Tikai tagad viņš pamanīja cieminu.

„Pūru Pēteris! tad dzīvs gan esi izkūlies no šīs jezgas, puis!"

Skarbinieks apsveica Pūru ar izbrīnu, bet bez sevišķas sajūsmas.

„Mēs pašlaik runājām par mājām. Izrādās, ka Pēteris mūsējās bijis pēc tam, ka mēs tās tikko atstājām."

„Tad nenocieties vis neatvadījies? Trīs gadus jau netiki mūsu pusē ne acis rādījis."

„Nebarlet nu pārāk, Skarbinieku tēv. Jūs jau zināt, ka vietu, kas sāp, neaizkaŗ."

„Savās jau nu dē, bet toties citu gan. Tādi mēs, cilvēki, puis!"

„Ir jau arī citādāki cilvēki, Skarbinieku tēv."

„Mēs visi esam kļuvuši citādāki, Pēter. Bet labi, labi, dēls," Skarbinieks ar sevišķu uzsvaru izrunāja vārdu dēls, it kā līdzsvarodams Pūra uzrunu, pieminot tēvu, „tagad pastāsti, vai ir ziņas no savējiem?"

„Viena vēstule. No Chatangas. Esot kopā vairāki pazīstami. Dzīvojot dažādi, kā nu katrs pratis iekārtoties."

Skopos vārdus uzsūca ilgs klusums.

„Bet nu, ko to mūsu pusē redzēji? Vai nebija paspējuši jau visu izlaupīt?"

„Lopus gan vairs netiku manījis, bet istabās likās esam vēl viss, kā bijāt atstājuši. Pat vecais sienas pulkstenis ar dzeguzi atradās tur pat virs kumodes. Kad iegāju, tad tikko beidza kūkot. Un apstājās."

„Bada dzeguze," nurdēja Skarbinieks, „nu turpini, turpini."

Pūrs īsti nezināja, ko stāstīt tālāk, skatījās pa sakrustotām rokām zem galda un šūpoja kājas, bet atmiņā pavīdēja tikai dažas nesakarīgas ainas: „Uz palodas ziedēja pelargonijas un fuksijas, dzeltenos aizkaros sēca mušas, pie sienas vecā medību bise, ko lai jums vēl stāstu. Atstāts tukšs, piesvaidīts. Jā," Pūrs noliecās un izņēma no mugursomas drēbē ievīstītu garenu saini, „bet kaktā ieslietu atradu, lūk, šo. Man toreiz iešāvās prātā tādas savādas domas. Sak, varbūt, kādreiz vēl satiekamies. Tad varēšu nodot pēdējos sveicienus. Tā paņēmu."

„Cik visu tu to, Pēter, esi skaisti izdomājis," Skarbiniece aizkustināta skatījās, kā Skarbinieks drebošiem pirkstiem raisīja saini. Saites bija savilkušās ciešos mezglos.

Beidzot Skarbinieks attīto lietu nolika uz galda. Nesakot ne vārda, viņš vairākas reizes māja ar galvu. Uz galda gulēja smalki izstrādātas un sudrabā apkaltas veclaicīga spieķa daļas. Jau mirušā saimnieka īpašums. Skarbinieks ilgi skatījās atvestajā dāvanā, kādu soli atkāpies no galda un rokas sakrustojis uz muguras, baidīdamies spieķiem pieskarties. Tikai nomierinājies, viņš lēni pievilkās galdam, vārīgi paņēma vienu gabalu, otru, pašūpoja tos rokā, savienoja. Tad viņš vārīgi spieķi nolika uz krīdas, izmeta savu koka kāju uz priekšu, mērodams vienu ar otru, atspiedās uz spieķa ar visu augumu un, pagriezies pret sievu, noteica: „Tā, siev, spieķis nu mums atkal būtu. Ja šorīt nepaspēlējis savu drezdenieti, varētu vai tev dot." Pēc tam viņš lēni pagriezās pret Pūru, bet neskatījās viņā.

„Paldies, paldies, ciemiņ. Pareizi esi paredzējis, pareizi izdomājis. Kur tad es bez spieķa vairs derētu? Skarbinieks un spieķis," viņš neveikli iesmējās. Krāsniņā turpināja rūkt uguns ap skābardes malkas gabaliem. Gaisā bija jūtama svelme. Pūrs noslaucīja nosvīdušo pieri un piecēlās. Ari Skarbiniece atdzīvojās.

„Kur nu skriesi, pasēdi vēl," viņa, attaisījusi mazliet logu, centās Pūru pierunāt.

„Jāiet, jāsameklē naktsmājas. Jums jau te vajadzētu būt kādai caurbraucēju mītnei?"

„Ir, ir. Varētu jau arī pārgulēt pie mums, bet pats redzi, cik saspiesti dzīvojam. Kādi laiki, kādi laiki nu pienākuši! Nav pat kur ciemiņu izguldināt. Nu, tad nāc arī, parādīšu ceļu. Tikai pusdienās neaizmirsti atnākt laikā."

Skarbiniece paskatījās uz vīru. Tas bija piegājis skapim un svinīgi kāra spieķi uz nagliņas skapja sānos. Viņa rokas mazliet drebēja. Mazā nagliņa bija tā kā par īsu.

4.

Pēc pusdienām Pūrs atkal aizgāja, Skarbiniece, mazgājot traukus, šad tad paskatījās uz vīru, noklepojās, bet vienmēr, kad viņai vajadzēja ko teikt, tad kaut kas sametās kaklā, un viņa nezināja, kā iesākt. Bet Skarbinieks gulēja uz muguras gultā, skatījās griestu dēļu šķirbās, kas bija aizbāztas ar papīriem, un vēroja, kā ap tiem veidojās ūdens lāses, kas pēc tam pakšķēdamas ieurbās apaksā uz grīdas novietotās konservu kārbās. Ārā tikko bija nolijis spēcīgs pavasara lietus.

„Pirmīt," Skarbiniece nedroši iesāka, „kad rādīju Pēterim mītni, baseinā pie pirmās mājas gandrīz vai noslīka kāds bērns. Bija sadomājuši pabraukāties ar ledus gabaliem."

Skarbinieks norausīja kuplās uzacis un vēl neatlaidīgāk vērsās griestos.

„Andrej! Brauksim projām, kas tevi šeit tur," Skarbiniece paspēra soli uz priekšu un pēkšņi sāka dedzīgi runāt, „man bailes . . ."

„Balles, ka nenoslīkstī?" zobgaligi iesmējās Skarbinieks un pagriezās pret sienu.

„Balles, ka tu nealzej postā, Andrej!" Skarbiniece varoņīgi iesaucās un sāka strauji slaucīt šķīvi. „Mēs te visi dzīvojam kā uz plāna ledus. Tu pats esi kļuvis tik grūtsirdīgs, bet reizēm atkal pār mēru viegliprātīgs. Tu taču zini, ka kopš tās reizes tavas plaušas nav īsti kārtībā. Cik reizes neesmu tevi lūgusi, ej pie ārsta, piesargies. Bet tu vienmēr spītējies. Staigā apkārt plānos svārciņos. Tagad pavasarī tas ir vēl bīstamāk, vari viegli apsaldēties. Tu esi sācis arī dzert. Man bailes . . ."

„Ha!" Skarbinieks izgrūda, „brauc, ja gribi," un vēl dziļāk iegriezās gultas sienmalī. „Tikai," pagriezis vēlreiz strauji galvu, iesaucās, „tikai nealzmirsti paņemt to tur arī līdz." Viņš rādīja uz spieķi.

Skarbinieces kustības kļuva lēnākas, līdz beidzot apstājās pavisam. Viņa uzmanīgi nolika noslaucīto šķīvi uz galda, pagāja tuvāk gultai, salika rokas un ilgi kratīja galvu, skatīdamās Skarbiniekā.

„Tā tu ar mani vienmēr runā. Andrej, Andrej, kā tu esi pārvērties pa šiem diviem, trim gadiem. Nevaru tevi nemaz, nemaz pazīt. Neviens tevi vairs nepazīs, kas agrāk tevi redzējis."

„Eh," Skarbinieks ieskaities apsviedās atkal uz muguras, „tu neparelzā vietā žēlojies, siev. Neparelzā vietā, jā!" Viņš dedzīgi un ar sparu atmeta savu koka kāju nedzīvi uz gultas malas. „Agrāk nebiju šīs. Ar to tev būs nu jāsamierinās. Es to jau esmu izdarījis. Tu, kā redzu, vēl nē. Atgādini vienmēr."

„Ne jau, Andrej, ne jau par to runāju. Cilvēki jau dzīvo arī bez daudz kā cita vēl. Tomēr dzīvo."

„Dzīvo. Vai tad tavs mērķis tikai dzīvot? Vai tu kur dzīvē deri, lūk, tas ir jautājums."

(Turpinājums sekos)

Teātŗu festivals

Ar fanfarām, bengaliskām ugunīm un runām, kas nebūs īsākas par 3 stundām, nodomāts ievadīt lielisku latviešu trimdinieku teātŗa festivalu, kuŗā piedalīties jau apsolījušās organizācijas un nogrupējumi no visdažādākiem DP un bēgļu slāņiem. Trupas jau sākušas iestudēšanas darbus, nebaidoties no izdevumiem par kostīmiem, dekorācijām un goda karšu iespiešanai, jo — kā zināms — latvietis vēl nekad nabadzības dēļ nav lepnumu zaudējis un nevar zināt, cik daudz darba spēka meklētāju komisijas vēl varēs latviešu teātŗa un deju uzvedumos ievilināt.

Visvairāk izrādīs klasiskas un visiem pazīstamas lugas. Daudzas trupas jau izšķirušās par Šekspīra darbiem. Latviešu kopdarbības organizācijas iestudē lugu „Venecijas tirgonis"; tās ģimenes, kas nav tikušas līdzi saviem apgādniekiem uz Angliju — „Sapnis vasaŗas naktī". Sarkanais krusts un LCK revīzijas komisija vienojušās kopīgi izrādīt „Liela brēka, — maza vilna". LCK informācijas daļa — Pārpratumu komēdiju", bet bij. karavīri un invalīdi — Šekspīra „Venecijas moris".

LCK nolēmusi neapmierināties ar lugu vien, bet sagatavo operu. Uzvedīs Richarda Vāgnera „Nirnbergas (pilsēta Valkas nometnes tuvumā — red.) meistardziedoņi". LCP (vīru) koris pirms operas sākšanās dziedās pazīstamo dziesmu „Kā pa miglu, kā pa tumsu." Tie LCP kandidāti, kas nav ievēlēti vai kuŗu iecirkņos nav bijis kvoruma, izmantos brīvo laiku, lai iestudētu Anšlava Eglīša „Par purna tiesu."

BCP inscenēšot Goldoni populārāko lugu „Divu kungu kalps". Apvienotās darba daļas sagatavo vienīgo baletu visā festivālā — Čaikovska „Mirstošo gulbi", bet kā piedevu vīru koris iestudē dziesmu — „Cik ezers rāms un putni klusi." Kāda latviešu trimdinieku grupa gatavo speciālu uzvedumu — „Tā vecā buršu greznība."

Visu amerikāņu joslas nometņu komandantu apvienība izšķirusies par Raiņa bērnu lugu „Mušu ķēniņš", bet nometņu opozicijas grupas kopīgiem spēkiem gatavo Šillera klasisko drāmu „Fiesko jeb sacelšanās Dženovā". Amerikānu joslas licenčētā prese grib pārsteigt skatītājus ar rotaļīgo Moljera komēdiju — „Skapēna nedarbi". Baltijas sieviešu centrālā padome arī izšķirusies par vieglāka rakstra gabalu — operetī, bet vēl nav skaidrībā vai piemērotāka būtu Lehara „Jautrā atraitne", Grenera „Haneles debesbraukšana", Nikolas „Jautrās vindzorietes", Doniceli „Pulka meita", Rezničeka, „Bruņinieks Zilbārdis" vai Pficnera „Roze milas dārziņā."

Par pēdējo operetī domājusi arī Tautzinātniskā padome, kas pēc tam tomēr izšķirusies par Raiņa „Mīla stiprāka par nāvi". Bez tam šī padome sagatavos otru uzvedumu speciāli jaunatnei un proti Geca operetī „Negatnieces savaldīšana". Aktīvie sportisti savukārt iestudē Jaunsudrabiņa „Jo pliks, jo traks", kamēr LS un FAP spēlēs Lejiņa „Nebrauc tik dikti".

Bija šaubas par to, vai Baltu filologu biedrība festivālā vispār piedalīsies, bet tā tomēr izšķirusies rīkot izrādi speciāli mūsu rakstniekiem — Šekspīra „Kā jums tīk". Pagastu rakstsvežu un bijušo namsaimnieku biedrība nolēmusi iestudēt Sauleskalna „Rožainās dienas".

Beidzot sevišķi plaši būs tie uzvedumi, kuŗus gatavo nevis atsevišķas organizācijas, bet veseli trimdinieku nogrupējumi — vācu saimniecībā iekļautie „Pirms saules rieta", ogļrači Beļģijā — „Orfejs pazemē", tie, kas izceļojuši uz tālākām zemēm — „Džonijs uzspēlē", bet visi pārējie DP — „Cilvēks grib dzīvot".

Visus, kam vēl būtu vēlēšanās, aicina pieteikties

Dīpītis L.,
festivala orgkomitejas partorgs un
progkomsagplāna 1. sekretārs.

Preses sarīkojums

Preses sarīkojumu nolēmusi rīkot Latviešu preses biedrības amerikāņu joslas kopas valde. Ja neradīsies neparedzēti šķēršļi, sarīkojums notiks sestdien, 24. janvārī Eslingenā. Līdzdalību jau pieteikuši daudzi mākslinieki gan no pašas biedrības biedru vidus, gan citi.

Chronika

Bieži aizrādīts uz piemērotas informācijas trūkumu sveŝvalodās par Latviju un mūsu stāvokli. Šī roba aizpildīšanai bijis veltīts diezgan daudz pūļu, bet ne vienmēr tās vainagojušās panākumiem. Skiet, tagad no jauna radušies divi izdevumi, kas lieti var noderēt šādai informācijai. Vispirms te jānorāda uz žurnāla Ilustrētais Vārds novembŗa speciālizdevumu, kuŗā angļu un latviešu valodā ir pārskats par latviešu tautas likteņu gaitām un ilustrācijās plaši parādīta latviešu DP dzīve Pietumvācijas nometnēs. So ilustrētā Vārda numuru var pasūtināt Augsburgā-Haunštetenē, Finkstr. 6.

Otra ir K. Kalniņa angļu valodā sarakstīta un S. Vidberga ilustrēta brošūra Do you know that Latvia. . .? Brošūra maksā RM. 4,50 un to var pasūtināt „Latviešu Ziņās" Eslingenā, Uhlandstr. 8.

Vijolnieks Olafs Ilziņš kopā ar māti — pianisti N. Ilziņu 15. nov. izbraucis uz Venecuēlu.

Latviešu tenors Kārlis Nicis ar savām dziesmām izpelnījies atzinību Sidnejas igauņu biedrības 20. g. jubilejas koncertā. Nicis Austrālijā dzīvo jau daudzus gadus.

LATVIJA, 1947. g. 5. decembrī

edriju un Šveici

ces bez ģimenēm. Mācītām slimo kopējām vecuma cenzs ir starp 25 un 35 gadiem, un to izglītība jāapstiprina nesen nodibinātajai IRO pārbaudes komisijai. Slimnīcu darbnieces, kas pašreiz mācās, var būt vecumā no 22 līdz 32 gadiem. Sveicē uzņemtajām darbiniecēm paredzēts 6 mēnešu izmēģināšanas laiks, mācītām darbiniecēm saņemot 120 franku, bet pārējām 80 franku mēnesī, ar brīvu uzturu un dzīvokli. Kvalificētas slimnieku māsas pēc tam dabū piemērotu darbu slimnīcā par normālu atalgojumu. Pārējām darbiniecēm pēc izmēģināšanas laika paredzēta 3 gadu ilga brīva apmācība. Pēc 6 gadiem iecelotājas var iegūt Šveices pavalstniecību. Šveices Sarkanā krusta komiteja slimnīcu personāla sagatavošanai aprūpēs 100 darbinieces no Vācijas amerikāņu un tikpat daudz no franču joslas.

00 latviešu

50—60 g. 3592 vīr., 4312 siev., 40—50 g. 7110 vīr., 7263 siev., 30—40 g. 11.566 vīr., 8153 siev. Jauniešu 16—20 g. vecumā ir 2940 vīr. un 2402 siev., bet bērnu līdz 16 gadiem — 8991 zēns un 8628 meitenes.

Austrijā tajā pašā laikā bija 2159 latvieši (980 vīr., 1172 siev.), Dānijā 1770 (884 vīr., 886 siev.), Anglijā 3626 (4698 vīr., 1928 siev.), Beļģijā 552 (289 vīr., 63 siev.), Dienvidāfrikā 127 (73 vīr., 54 siev.), Kanādā 237 (118 vīr., 19 siev.), ASV 218 (87 vīr., 131 siev.) un Zviedrijā 4803 (2952 vīr., 1851 siev.). Bez tam Berlinē 1. nov. vēl dzīvoja 267 latvieši (100 vīr., 167 siev.). Visi minētie skaitļi attiecas tikai par tiem latviešiem, kas dzimteni atstāja 1944. gadā, bet neietver latviešus, kas vienā vai otrā zemē dzīvo jau agrāk. Pēc kartotēkas ziņām pavisam emigrācijā ir 111.495 latvieši, 62.468 vīrieši un 49.027 sievietes. Domā, ka 3—5 proc. Vācijā esošo, bet vēl vairāk uz citām okupācijas zonām. Vācijas valstīm darbā izbraukušo latviešu kartotēkā nav reģistrējušies.

Arv. B.

VĒSTULES REDAKCIJAI

alfr. Ābers, Neletiņgā

IR LAIKS

Nezin, vai mūsu vidū būs daudz ļaužu, kam patiks Latvijas 25. nov. laikraksta ievadraksts par valodu un aroda mācīšanos. Dažam šie vārdi, kaut arī vien, pārlīs pāri kā ūdens gulbim.

Lai nu vēl valodas, tās gara laika gaitā vēl var pamācīties, bet kā sastāv ar praktisku arodu un fizisku darbu? Mums, kam dažam labam izdevies pabeigt augstskolas diplomu, Latvijā kļūt par kalpotāju, kalpa direktora vai augstāka ierēdņa postenis, tas tiešām ir sāpīgs jautājums.

Taču visi gribam tikt laukā un prom no Vācijas. Tikai nav, kas mūs tādus, kādi esam, pieprasītu un gaidītu pretī. Dibināti uztraucamies, ka mūs nokrejo, bet tajā pat laikā ārāk maz pūlamies, lai tiktu kā cauri virs ūdens.

IRO vairākās vietās noorganizējusi lietpratīgi iekārtotus arodkursus. Pateikts arī, ka šo kursu izdevums ir sagatavot no DP vidus vēlākai izvietošanai derīgus jaudīs un kursus beigušajiem būs zināmas priekšrocības. Pārsteidz tomēr, ka kursos visās nozarēs vēl vienmēr ir brīvas vietas. Vai te mazliet neuzticamies pārmetumus?

Suns jābaro, kamēr vilks nav beigts. Ir pēdējais laiks arī mums to darīt un darīt. Vai varbūt mēs domājam, ka kāds mūs aicinās pie kārtīga galdiem? Es visam tam tādā gadījumā neticu. Bet ja kāds domā tā, tad, ticiet droši, es esmu tīmistiskākais, tad, ticiet droši, es esmu no sirds laimīgs, ka taisnība parādīsies viņam, ne man!

ā iznākusas

M. Sostes red.

MATEMATIKA TAUTSKOLĀM

6. kl. kurss

Cena RM 10.—

t saņemts

Grīnberga

ĀRS 1948. g.

3.—

umā:

ģais Ansis . . . RM 2.50
rējis A. Sildegs . . RM 4.—
selības kopšanai . . RM 6.—
s izdev. . . . . RM 3.80
ev. . . . . RM 3.80
. A. Sildegs . . . RM 6.—

Verlag „Latvija", (13b) Günzlatz 7.

grāmatnīcās un pie kolportāžas

KĀ DZĪVO padomju delegācija Londonā

„Daily Mail" līdzstrādnieks, kam uzdots konferences laikā ziņot par padomju delegāciju, uzrakstījis plašāku rakstu par krievu delegāciju ar virsrakstu: „Dzelzs aizkars katrā portfelī."

Viņš apgalvo, ka vairāk nekā 200 krievu delegātiem, vietniekiem, sekretāriem, mašīnrakstītājām un šifrēšanas ierēdņiem un spēcīgiem detektīviem, kas ieradušies Londonā, vairāk par visu citu galvā iekalts teiciens: „Man ļoti žēl, bet šodien es nevaru pie jums ierasties." Itin visiem — sākot ar pašu Molotovu un beidzot ar jaunāko mašīnrakstītāju, ir skaidrs, ka Londonā viņi ir tikai valsts darbā. Pirms izbraukšanas no Maskavas visiem vēl reiz atgādināts, kā jāizturas padomju delegācijas locekļiem, kas apmeklē demokratisku zemi: nekad nepļāpāt, nenorunāt satikšanos ar svešiem, nerunāt bez vajadzības, nepiedalīties nekādās viesībās, ja tās nav oficiālas, vienmēr būt laipniem un pieklājīgiem, bet stingriem pret visām privātām sarunām vai ielūgumiem. Šoreiz delegācija ievērojot šos noteikumus vēl stingrāk nekā Parīzē un Ņujorkā.

Lielākā delegācijas daļa novietota padomju vēstniecībā, bet citi nometināti arī dažādās Londonas viesnīcās, atkarībā no delegāta cieņas, daži Rica viesnīcā, citi lētākās viesnīcās. Bet tie, kas apmetināti viesnīcās, praktiski nekad nav mājās. Šo viesnīcu pārvaldnieki un durvju sargi jau žēlojas, ka viņiem apnicis mūžīgi atkārtot teikumu: „Nožēloju, bet padomju delegācijas locekļi nav viesnīcā. Viņu istabu atslēgas ir pie portjē."

Arī padomju — angļu tuvināšanās biedrība Londonā nav sarīkojusi vēl nevienu pieņemšanu, kur piedalītos kāds no padomju delegācijas ārlietu ministru konferencei, kaut gan šī ir pirmā reize, kad Anglijā vienā reizē viesojas tik daudzi padomju pilsoņi.

Arī Anglijas ārlietu ministrija nav rīkojusi pieņemšanu padomju delegācijai un uz žurnālista jautājumu ārlietu ministrijas ierēdnis paskaidrojis, ka krieviem tādas lietas arī neinteresējot. „Viņi strādā caurām naktīm," teicis ierēdnis. „Kad biju Maskavā, krievi bieži piezvanīja man pulkstens 3 no rīta un sāka runāt par konferences lietām it kā būtu priekšpusdiena."

„Daily Mail" līdzstrādnieks atzīst, ka būt par padomju delegācijas locekli nav nekāda izprieca. Padomju vēstniecībā gaisma deg cauru nakti un mašīnrakstītāju un šifrētāju armija liecas pār galdiem visu nakti. Agri no rīta vesela amerikānu Pakardu flotile aizved delegātus uz apspriežu telpām. Tikai visjaunākos delegācijas dalībniekus ved dzeltens autobuss, kas apbraukā lētākās viesnīcas, kur tie uz rīta pusi iegriezušies dažas stundas nosnausties.

Svarīgākais dienas notikums ir telefonēšana Kremlim. Sarunas noklausās tikai viens vienīgs anglis, bet tas pats neprotot ne vārda krieviski. Tas esot elektrotechnikis, kas pārbauda, vai īsviļņu radio aparāti, ar kuru palīdzību telefonē, darbojas pareizi.

Ja kāds anglis apmeklējot padomju vēstniecību, viņu novērojot no pirmā brīža, kad viņš pārkāpj pāri slieksnim. Durvis atveras pašas, tiklīdz apmeklētājs tām tuvojas. Visās malās redzami detektīvi, kas izskatā visi esot vienādi — plecīgi, padrūmi vīri, melnām mēteļiem un pelēkām darba cepurēm. Ārpus vēstniecības savukārt pastāvīgi dežūrējot angļu policists, kas katram cilvēkam atgādina: „Ja jūs iesit vēstniecībā, jūs atradīsities uz padomju territorijas. Tad var kas gadīties, bet es jums nevarēšu palīdzēt. Viniem ir pašiem savas metodes lietu kārtošanai, tāpat kā mums ir savējās." DM

Padomju strādnieka dzīves standarts

PAR KILOGRAMU RUPJMAIZES JĀSTRĀDĀ 85 MINŪTES

Cīrichē iznākošais „Volksrecht" sniedz B. Kalniņa rakstu par saimnieciskajiem apstākļiem Padomju Savienībā un padomju pilsoņa dzīves standartu.

Padomju strādnieku un ierēdņu lielajai masai apgādes pamats ir racionētie pārtikas līdzekļi, norāda raksta autors, kaut gan viņiem ir tiesības iegādāties veikalos arī neracionētus pārtikas līdzekļus par augstākām cenām. Šīs cenas tomēr ir tādas, kas parastajam pircējam nav pa spēkam. Padomju strādnieka caurmēra alga šogad ir apmēram 500 rubļu mēnesī, bet kilograms sviesta Maskavas veikalā pēc oficiāla cenu saraksta maksā 240 rubļu. Tātad, lai nopirktu divus kilogramus sviesta, Maskavas strādniekam būtu jāizdod visa mēneša alga. To viņš, protams, nevar atļauties un viņam atliek apmierināties vienīgi ar racionētajām pārtikas devām.

Lielā sausuma un citu saimniecisku grūtību dēļ pagājušā gada 15. septembrī paaugstināja arī racionēto pārtikas līdzekļu cenas. Pēdējā laikā iegūtas sīkākas oficiālas ziņas par paaugstinātajām cenām, kas dod skaidru ainu par krievu tautas patiesajiem dzīves izdevumiem. Rupjmaizes cena paaugstināta no 1 uz 3,40 rubļiem par kg, baltmaizei no 3,80 uz 11,25 rubļiem, miltiem no 4 uz 13 rubļiem, cukuram no 5,50 uz 15 rubļiem, rīsam no 6,50 uz 19 rubļiem, svaigām zivīm no 15 uz 33 rubļiem, vērša gaļai no 14 uz 30 rubļiem, jēra gaļai no 14 uz 34 rubļiem, cūkas gaļai no 12 uz 34 rubļiem, putniem no 14 uz 37, desām no 19 uz 48 rubļiem, speķim no 28 uz 66 rubļiem un sviestam no 28 uz 66 rubļiem par kg, bet pienam no 2,50 uz 8 rubļiem litrā.

Tas nozīmē, tālāk raksta autors, ka racionēto pārtikas līdzekļu cenas paaugstinātas caurmērā par 166%. Bet ja ievēro, ka Padomju Savienībā galvenais pārtikas līdzeklis ir rupjmaize, tad faktiskā pārtikas sadārdzināšanās sasniedz ap 200%. Krievu strādniekam, kura mēneša izpelņa ir 500 rubļu, tātad jāstrādā 85 minūtes, lai varētu par nopelnīto naudu iegādāties kilogramu rupjās maizes. Par kilogramu gaļas viņam jāstrādā vairāk nekā 13 stundu, par kilogramu desu 20 stundu, par kilogramu sviesta pat 27 stundas. Litru piena padomju strādnieks var iegādāties par 3 stundu izpelņu.

Aprēķinot mēneša izdevumus par racionēto pārtiku dažādām iedzīvotāju katēgorijām, iznāk, ka smagās rūpniecības strādnieka pilna mēneša deva agrāk izmaksāja 100 rubļu, bet tagad izmaksā 282 rubļus. Vieglās rūpniecības strādnieka pārtikas mēneša racija sadārdzinājusies no 91 līdz 256 rubļiem, ierēdņa — no 60 līdz 169 rubļiem, bet bērna zem 12 gadiem — no 49 līdz 139 rubļiem. Apmēram puse algas strādniekam tagad jāizdod par racionēto pārtiku, bet ja viņam ģimenē ir divi mazgadīgi bērni, tad par pārtiku aiziet visa mēneša alga, pie kam sievai neatliek nekā, Sievai tātad katrā ziņā jāstrādā pašai algots darbs ārpus ģimenes, lai spētu sevi uzturēt.

Patiesībā, kā autors norāda, krievu strādnieka ģimenes saimnieciskās grūtības ir vēl lielākas, jo bērnu skaits caurmērā ir 3 līdz 4. Ja strādnieks grib iegādāties sev un ģimenei arī apģērbu un apavus, tad viņš spiests daļu no racionētajām pārtikas vielām atkal pārdot brīvajā tirgū par augstākām cenām. Piemērs: kilograms rupjas maizes brīvajā tirgū Maskavā maksā 35 līdz 45 rubļus, kilograms baltmaizes — 50 līdz 60 rubļu. Bet reizē ar dekrētu par cenu paaugstināšana izdoti arī jauni noteikumi par devu lielumu, kas praktiski nozīmē to samazināšanu. Daļu iedzīvotāju pēc jaunajiem noteikumiem pārskaitīja zemākā devu kategorijā. Tagadējās, samazinātās pārtikas devas strādniekiem ir apmēram šādas: mēnesī 2 kg miltu un zivju, 2 kg grūbu, 900 gramu cukura, 700 gramu tauku, 400 gramu tējas, kā arī 600 gramu maizes dienā. Kafija devās nav paredzēta. Devas ierēdniem, jauniešiem un bērniem ir ievērojami mazākas. Smaga darba strādnieka dienas deva ir apmēram 2300 kaloriju, bet citām iedzīvotāju kategorijām mazāka. Pēc lietpratēju atzinuma, sekmīgam darbam par nepieciešamu uzskatāmā deva ir apmēram 3000 kaloriju. Tādēļ padomju strādniekam ir ļoti grūti no savām devām vēl ko ietaupīt, lai to pārdotu brīvajā tirgū.

Smagajs stāvoklis nav atvieglojies ar to, ka reizē ar cenu paaugstināšanu un devu samazināšanu mazliet paaugstinātas arī algas. Pagājušā gadā algas paaugstinātas par 80 līdz 110 rubļu mēnesī. Smagās rūpniecības strādnieka mēneša devas izmaksa palielinājusies par 182 rubļiem, bet alga cēlusies tikai par 110 rubļu. Cenas tātad cēlušās par 72 rubļiem mēnesī vairāk nekā algas. Tādēļ padomju strādnieka un ierēdņa pirktspēja pēdējā gadā ir samazinājusies, auguši dzīves izdevumi un dārdzība šogad ir lielāka nekā 1946. un 1945. gadā. Padomju Savienība cīnās ar tām pašām saimnieciskajām grūtībām, ar kādām jācīnās arī daudzām citām valstīm pašreizējos apstākļos, bet stāvoklis Padomju Savienībā ir stipri ļaunāks nekā citur tādēļ, ka vispārējais dzīves standarts arī pirms kara Padomju Savienībā jau bija zemāks nekā pārējās Eiropas zemēs.

Mēs ziņātu citu padomu

Laikraksti vēsta, ka Amerikā namus sāks apziest ar cukuru. ASV lauksaimniecības ministrijas laboratorijās izgatavots jauns cukura preparāts, ko piejaukt krāsai. Ar tā palīdzību namu sienas, sētas un istablietas varēšot labāk pasargāt no karstuma, alkohola, skābju un tauku iedarbības. Ministrijas paziņojumā piebilsts, ka līdz ar to atrasts jauns veids cukura izmantošanai eventuālas pārprodukcijas gadījumā.

Tā, ka mums nav ne laboratoriju, ne ministriju, kas rūpētos par tādām lietām, varam tikai nopriecāties, ka zinātne joprojām progresē, lai gan arī mēs varētu pateikt lauksaimniecības ministrijai vēl citu veidu, kā atbrīvoties no eventuālas cukura pārprodukcijas. Nezin, vai būs sevišķi ērti laizīt mūra mājas, žogus vai istablietas? Īsti skaidrs nav arī, kāpēc sienas būtu jāsarga no alkohola un tauku iedarbības. Pēc mūsu domām, mazākais tauki nav kaitīgi.

Lp

DAŽOS VĀRDOS

ASV senāts ar 83 pret 6 balsīm pieņēma Trumena ieteikto valdības likumprojektu par 597 milj. dolaru tūlītējas pagaidu palīdzības piešķiršanu Francijai, Itālijai un Austrijai, paredzot šai summā arī 60 milj dolaru Ķīnai. Sagaida, ka likumprojektu līdz nākošai nedēļai apstiprinās arī kongress. Senāts likumprojektam pievienoja noteikumus, ka palīdzības saņēmējām jāielaiž savā zemē ASV prese un jāziņo par līdzekļu izlietošanu.

Uz Maskavu devies Anglijas tirdzniecības ministrs Vilsons, lai atjaunotu jūlijā pārtrauktās tirdzniecības sarunas ar Padomju Savienību.

Par Anglijas tromantinieces apvainošanu krievu militārais komandants sodījis ar naudas sodu krievu licencēto Berlīnes sieviešu žurnālu „Für Dich".

Vācijā vēl nejūt demokratijas pazīmju, konstatējusi norvēģu žurnālistu delegācija pēc Vācijas apciemojuma. Esot gan jūtama nacionālisma pieaugšana. Norvēģijā neesot novērojams tik stiprs pretkomūnistisks noskaņojums kā ASV vai dažos Vācijas apgabalos.

Par aprīļa joku Bavārijas sevišķu uzdevumu ministrs Hagenauers nosaucis ziņu, it kā pret Hitleru, Evu Braunī un dažiem citiem nacistiem sākšot aizmugurisku prāvu denacifikācijas kamerā, lai nokārtotu šo personu mantojuma lietas. Šis jautājums jau esot nokārtots ar Nirnbergas prāvas spriedumu.

Visus agrākos likumus par miesas sodu skolās atcēlis Berlīnes pilsētas parlaments.

Vēl 16 mēnešu pēc Bikini atombumbas zemūdens sprādziena amerikāņu lietpratējiem nav izdevies novērst dažu par mērķiem izlietoto kuģu radioaktīvitāti. Kaut gan apkārtējos ūdeņos atkal dzīvo zivis, ūdens šai rajonā vēl joprojām ir neparasti tumšā krāsā.

Kokvilnas drānu piešķirumu samazināšana par 50% varot kļūt nepieciešama Anglijā, ja fabrikas nepalielinās savu produkciju, norādījis finanču ministrs Kripss.

No Tiringijas aizbēgušas uz rietumu joslām vēl divas vācu amatpersonas — ogļu kontroles vadītājs Lemke un naftas kontroles vadītājs Cemkušs.

Lai ietaupītu dolarus, Kanāda ierobežojusi luksa ražojumu importu no ASV un izpriecu ceļojumus uz turieni.

200.000 vīru liela tautas armija esot izveidota Korejas padomju joslā, pēc ziņām, ko saņēmis amerikāņu slepenais dienests. Reuters piebilst, ka amerikāņi rēķinājas ar iespēju, ka šī armija kādreiz ielauzīsies Dienvidkorejā.

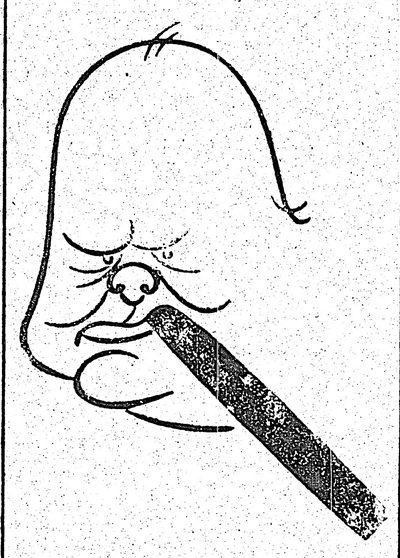

Angļu konservātīvo vadītājs Vinstons Čerčils svētdien nosvinēja savu 73. dzimumdienu, saņemdams daudz apsveikumu no visas pasaules. Čerčila dzimumdienas gadījumā konservātīvo partijas biedri nodeva ziedojumus partijas vēlēšanu fondam.

Ko stāsta Mikolaičiks

POĻU ZEMNIEKU VADĪTĀJS ATTĒLO APSTĀKĻUS POLIJĀ

No Polijas izbēgušais poļu zemnieku vadītājs Staņislavs Mikolaičiks ieradies ASV. Pirms došanās ceļā viņš intervijā „Daily Mail" diplomātiskajam korespondentam sīkāk attēlojis pašreizējos apstākļus Polijā.

Mikolaičiks paskaidrojis, ka savu atgriešanos Polijā nenožēlojot, jo tagad nevarot teikt, ka viņš nav nekā mēģinājis arī tautas vienības labā. Jau pašā sākumā, pēc ierašanās Varšavā, komūnisti mēģinājuši Mikolaičiku iebaidīt. Viņa automobilim iebraucot pilsētā, pār ceļu nošķākušas lodes. Viņš tomēr bijis pārliecināts, ka pretinieki viņu nonāvēt neuzdrošināsies, bet tikai brīdināt. Šis sākums tomēr bijis simbolisks viņa tālākajām gaitām dzimtenē. Mikolaičiks vēl tikai īsu laiku bija darbojies jaunajā valdībā, kad komūnistu ministrs Mincs, kas kļuva par Polijas faktisko saimniecības diktātoru, viņu apvainojis mēģinājumā pārdot Poliju rietumvalstīm, jo M. ierosinājis, ka Polijai saimnieciskajai jaunuzbūvei vajadzētu ārzemju kreditus.

Pirmajā periodā, līdz 1947. g. vēlēšanām, komūnisti nav sākuši atklātu karu pret Mikolaičiku, jo viņa sekotāju pulks vēl bijis stiprs. Pēc vēlēšanām, kurās nostiprināja komūnistu vadītāju stāvokli Polijā, uzbrukumi visiem nekomūnistiskajiem elementiem kļuvuši asāki. Sākās Mikolaičika partijas locekļu vajāšana, apcietināšanas bez likumīga pamata un turēšana apcietinājumā bez tiesas. Vēl jaunāks stāvoklis kļuvis pēc kominforma nodibināšanas. Mikolaičiks uzzinājis par nodomu atņemt viņam parlamentārieša immūnitātes tiesības, apcietināt viņu un nodot kara tiesai, kas jau iepriekš izlēmusi viņam nāves sodu. Baidīdamies no savu piekritēju sacelšanās un asins izliešanas, Mikolaičiks nolēmis bēgt. Bēgšanas tuvākos apstākļus viņš varēšot atklāt tikai vēlāk.

Mikolaičiku Polijā pasvītrotā veidā uzmanījusi UB — NKVD „poļu izlaidums". Reizēm viņu ielās pavadījušas divas mašīnas ar slepenās policijas ierēdņiem; parasti viņa mājas priekšā atradušies divi policijas automobiļi, un māju apsargājusi policija. Vēlāk UB pārgājusi uz slepenākām metodēm, liekot Mikolaičika gaitām izsekot aģentiem civildrēbēs. Viņa piekritējiem tomēr klājies vēl grūtāk nekā viņam pašam.

Politisku apsvērumu dēļ komūnisti līdz kominforma nodibināšanai neuzdrošinājušies aiztikt Mikolaičika personu, bet daudzi nekomūnistisko partiju mazākie vadītāji un darbinieki pēc aģentu naksnīgiem apmeklējumiem pazuduši Polijas cietumos. Komūnisti mēģinājuši arī radīt iespaidu, it kā opozicijā pret Mikolaičiku nostātos arī viņa paša zemnieku partijas kreisais spārns.

Mikolaičiks vērtē, ka UB rīcībā ir ap 230.000 vīru, no tiem 90.000 rēgulārā štābā, 100.000 militārās formācijās un pārējie civilaģenti. Šo iestādi, kas veidota pēc NKVD paraug pārraugot krievi. Pēc oficiāliem l kumiem Polijā nevienu pilsoni ne var aizturēt izmeklēšanai ilgāk k uz dažām stundām, nedz bez tiesa turēt cietumā ilgāk par 3 mēnešiem Praktiski gan politiskajai policij šīnī ziņā esot pilnīgi brīvas roka Apsūdzētiem nav tiesību pašiem i vēlēties sev aizstāvjus, bet tos i rauga iestādes. Lielākais, ko šie i celtie aizstāvji atļaujoties, esot, pl mēram, nāves soda vietā piepras apsūdzētajam ilggadīgu cietuma so du. Ja kāds apsūdzētais mēģinot tie sā ziņot par izmeklēšanas laikā n tikušām spīdzināšanām vai citā nelikumībām, „aizstāvis" rūpējoti lai tas nenotiktu.

Metodes, kā iegūt apsūdzēto „a zīšanos", esot visdažādākas. Vā Gestapo lietojusi galvenokārt t brutālas sišanas metodes. Bet, kā i sakās Mikolaičiks, poļi šai ziņā es izturīgi un varot daudz pārciest kl sēdami. Tādēļ UB lietojot citas, r finētākas metodes, — ilgstošu ga gu spīdzināšanu, pārmaiņus ar f ziskām mocībām. Apsūdzēto, pi mēram, turot ieslodzītu tumšā pa rabā bez barības, tad nokausēj veselām naktīm bezgalīgās pratin šanās spilgtā gaismā. No pagra viņu pēkšņi ievedot ērtā istabā, k pratinātājs viņam piedāvājot sm kēt, laipni ar viņu aprunājoties tad liekot uzrakstīt savu dzīves stā tu. To dažreiz liekot darīt vai reižu. Par katru mazāko nesaska aprakstos apcietināto atkal tird Beidzot fiziski un garīgi pagala nokausētais cietumnieks arī esot mieru parakstīt jebkādu „atzīšano lai tikai izbeigtos šīs mocības. M kolaičiks intervijā vēl piemin kā īpaša velda krēslu fiziskai spīdzin šanai, kas neatstājot redzamus i vainojumus, bet ārkārtīgi nomoc cilvēku.

Tālāk Mikolaičiks pastāsta p audzināšanas metodēm, kas samai jaunatni, par iedzīvotāju nespēju s slieties pret visu to, jo viņus sting valdot policija. Poļi neesot pretkr viski noskaņoti, bet vēlētos draudz bu ar krieviem; īpaši pirmajā lai pēc krievu ienākšanas tas tā bij Poļi tomēr nevēloties svešu virsku dzību.

Galvenā opozicija pret tagadē režīmu esot jaunākajā paaudzē, k cinījās pretestības kustībā pagrī pret vāciešiem. Neesot jābažījas, š šo paaudzi varētu saindēt pret d mokratiju un rietumiem. Vecā paaudze pakāpeniski izmirst, bet p visam jaunajai draudot uzaugšan vidē, kās tai iepotētu, ka rietum simbolizē ienaidnieku, bet kom nisms — draugu. Tas tā varot n tikt, ja apstākļi ilgāku laiku palik nemainīgi.

Mikolaičiks „Daily Mail" līdz strādniekam izteicies, ka rakstot sa vus memuārus. Viņš pēc kāda laik domājot no ASV atgriezties Anglij Viņš atzīstot tā sauktās „zaļās" je zemnieku internacionāles mērķu bet neesot teikts, ka viņš tajā no teikti iestāsies.

Japānā darbojas „slepena valdība"

11 VĪRI VADA SLEPENU TĪKLU, AR NOLŪKU ATŅEMT SABIEDROTIEM VARU

Aiz šķietamās intereses par demokratiju, Japānā pastāv spēcīga tieksme atbrīvoties no okupācijas varas, atcelt visas okupācijas reformas un likvidēt visu jauno, kas ievests Japānā pēc kara beigām, ziņo Reuters.

Aģentūra apgalvo, ka pie šī slēdziena tikuši ģenerāļa Mak-Artura štāba augstākie virsnieki, kas kopš pagājušā jūnija ļoti uzmanīgi seko ziņām par slepenu organizāciju. Tā esot daudz bīstamāka par „Melnā pūķa apvienību", kura savā laikā bija naidīga angļiem un amerikāņiem un sasteidzinājā Japānas iestāšanos karā.

Jaunā slepenā organizācija esot paklāvusi sev visas antidemokratiskās organizācijas Japānā, apvienojot gan tās, kas pastāvējušas jau pirms kara, gan arī tās, kas radušās tikai aiz pretestības okupācijai. Atbildīgie okupācijas ierēdņi un štāba virsnieki izsakās, ka jaunās organizācijas vara tik liela, ka bez pārspīlējuma to varot dēvēt par „slepeno valdību". Viņi arī pārliecināti, ka gadījumā, ja pirms slepenās organizācijas likvidēšanas parakstīs miera līgumu un atsauks amerikāņu karaspēku, „slepenā valdība" mēģinās pārņemt varu un tas tai varētu izdoties.

Šo secinājumu izteikuši vairāk nekā 10 MakArtura štāba nodaļu vadītāji, kas pētījuši ziņojumus neatkarīgi viens no otra. Daudzi domā, ka visu pretestību vada viens pats cilvēks, kam palīdz 10 „labākās smadzenes" no pagrīdē atspiesto japāņu militāristu vidus.

Organizācija katrā ziņā ir ļoti slepena. Viens no izmeklētājiem izteicies, ka droši vien Japānā nav pat simts cilvēku, kuri zinātu, kas ir minētie desmit, un jādomā, ka pat šie desmiti — ja tiešām ir desmit — nezina, kurš ir vienīgais vadītājs.

Gan okupācijas virsniekiem, gan pašu japāņu valdībai ir daudz ziņ par pagrīdes bandām. Katra pa sevi tās ir vienkārši nepatīkamas, b visas kopā veido ļoti bīstamu drau pēckara Japānai. Pēc ziņām, k līdz šim savāktas MakArtura štāb svarīgākās pagrīdes sastāvdaļas šādas: 1. pagrīdes pārvaldes „sm dzeņu trests", kas, domājams, sast no 11 vīriem visā Japānā, 2. „Gum — jaunas, spēcīgas pagrīdes band kas apbruņotas ar ložmetējiem mašīnpistolēm. Šo bandu vadīt vietām izvērtušies par reģionāli diktātoriem, 3. lielspekulanti kontrabandisti, kas dod līdzekļ pagrīdes organizācijām, 4. sīkie m nā tirguņi aģenti, 5. militāristi un tas personas ar ultranacionāliem skatiem, kas bieži lepojas ar na pret okupācijas spēkiem, 6. sīkā nacionālisti un simpatizētāji, kā v kalnieki, ielu slaucītāji, dīkdieņi sīki nozieděznieki, kas vēl nav iest jušies „gumi" bandās, bet zina p to pastāvēšanu un iespējām iekļ šais bandās, 7. aģitātori strādnie vidū.

Liberāļu partijas loceklis Sek nesen atklāja daļu no lielspekulan slepenās darbības, parlamentā pa ņodams, ka zina, ka Japānā paslē tas drānas, pārtika un armijas m teriāli vismaz 1200 miljardu dola vērtībā. Konkrēti viņš pateicis, Kiušiu, kas ir Japānas vistālā dienvidu sala, noslēptas mant 2.000.000.000.000 dolaru vērtībā.

Visa Japāna zina, ka pastāv sl penas organizācijas, un tauta arvi vairāk sākot ticēt propagandas p saciņai, ka Japāna patiesībā n kara sakauta, bet kapitulējusi tik nodevības dēļ. Pēc Reutera ziņā esot jau tagad skaidrs, ka miera konferencē nedomā pakļauties, bet uzstādīs sav sības.

Sensācionāl ministru prezide

Atombumbas noslēpums, kā arī tās izgatavošanas prasme vairs nav amerikāņu imperiālistu monopols," paskaidrojis Bulgārijas ministru prezidents Dimitrovs Sofijā, ziņo „Izvestija". Tas ir pirmais oficiālais izteikums šinī jautājumā kopš Molotova runas oktobra revolūcijas gadadienā, kur viņš tomēr atombumbas ražošanas noslēpumu nepieminēja. Čikagas universitātes rektors ir izteicies, ka atombumbas noslēpums vairs tāds neesot un ka būtu grūtības nepieņemt, ka Padomju Savienība to jau ražo.

Pasāmas kanāla joslas gubernātors ģenerālis Melefejs pirmdien

Čechoslovakijas prasības

Čechoslovakijas ārlietu ministra vietnieks Klementiss parlamenta ārlietu komisijā izteicies, ka Čechoslovakija vēlotties pieprasīt kara zaudējumu atlīdzībai 41.000 kg no Vācijā atrastajiem zelta krājumiem. Klementiss otrdien arī izteicis apsūdzības, ka Rietumvācijā, kur pašreiz atrodoties liels skaits no Čechoslovakijas izraidītu vāciešu, esot novērojama stipra pret Čechoslovakiju vērsta politiska tendence.

Nemieri Palestīnā

(Turpinājums no 1. lpp.)

Arabu līgas ģenerālsekretārs Azams Paša otrdien, uzrunājot demonstrantus, uzaicināja arabu jaunatni doties uz Palestīnu un uzsākt cīņu. Līdzīgas demonstrācijas otrdien sākās gandrīz visās Tuvo Austrumu valstīs. Kairā demonstranti sauca: „Nost ar imperiālismu, nost ar Ameriku, nost ar komūnistisko Krieviju!".

Vienā pasā žīdu un arabu sadursmē otrdienas vakarā starp Jafu un Telavivu nošautas 15 un ievainotas 97 personas, kā žīdu, tā arabu puse. Cīņu pārtrauca tikai angļu spēku iejaukšanās. Otrdienas nemieros Jeruzalemē nodarītos materiālos zaudējumus vērtē uz 1 miljonu dolaru. Haganah otrdienas vakarā mobilizēja 10.000 žīdu vīriešu un sieviešu kā brīvprātīgus angļu policijas izpalīgus žīdu aizsardzībai, ja ekscesi pret žīdiem nebeigtos. Otrdien aizdedzinātie veikali dega vēl trešdien. Haganah pārstāvis pārmet Palestīnas policijai aizvērību pret arabu terroru. BBC Vīnes austrumu korespondents norāda, ka Jeruzalemei draudot nopietna pārtikas krize, jo žīdu un arabu šoferi atsakās doties pēc pārtikas krājumiem pretinieku pārvaldītos apgabalos.

Arabu līgas politiskā komiteja, kas sastādās no līgas septiņu valstu ārlietu ministriem, kā ziņo Reuters, 4. decembrī sanāks Kairā, lai lemtu par oktobrī Beirutā pieņemto lēmumu realizēšanu. Līgas kopsapulce nolikta uz 12. decembri, un tajā laikam piedalīsies arabu valstu ministru prezidenti. Aleksandrijā studenti demonstrācijā iesniedza karalim Farukam memorandu, kurā pra-

16 amerikāņu kara kuģu Itālijas ūdeņos

Itālijas satversmes sapulce trešdien pieņēmusi likumprojektu, kas nosaka, ka Itālijas valdībai nevar ratificēt likumdošanas aktus, kas attiecas uz pastāvošās republikāniskās valsts formas revīziju. Tā domāts novērst iespējamu monarhijas restaurāciju Itālijā. Milānā notika plašas bezdarbnieku demonstrācijas, kurās tie prasīja bezdarba novēršanu, īsāku darba laiku un augstākas algas. Ģenerālstreiks otrdien Mesinā. Milānā komūnisti ultimātā ministru prezidentam de Gasperi draudēja vēlreiz apspēt Milānas prefektūru, ja prefekta Troilo vietā netiekot iecelts kāds cits komūnistiem draudzīgi noskaņotu personu. Iekšlietu ministrija paskaidrojusi, ka Troilo dos ar diplomātisku uzdevumu uz Romu. Komūnisti tomēr Troilo aizsūtīšanu uzskata par viņa atlaišanu. Pēc pašvaldību vecākie Augšitalijā 4. jūnesla dēļ atkāpās no amata. 4. novembra pēdējās divi nedēļās dažās sadursmēs Romā un citur izmaksāt pavisam 82 politisku parbiroji.

Kā tagad noskaidrojies, pēcvēlēšanās Itālijas parlamentam stipri cietuši kreisso partijas. Kādā iecirknī, kur 1945. gadā ievēlēti 12 komūnistu un 9 kristīgie, tagad stāvoklis mainījies gluži pretēji.

ASV aizsardzības ministrija paziņoja, ka pašreiz Itālijas ūdeņos atrodoties 16 amerikāņu kara kuģu, to vidū viens no abiem lielākiem aviācijas bāzes kuģiem pasaulē.

NYHT, BBC

...ta Mikolaičiks

...ITĀJS ATTĒLO APSTĀKĻUS POLIJĀ

...zem-
...ikolai-
...lošanās
...Mail"
...tam sī-
...stākļus

...a savu
..., jo ta-
...v nekā
...s labā.
...rašanās
...ši Mi-
...omobi-
...ļu no-
...is pār-
...nonā-
...brīdi-
...simbo-
...dzim-
...u laiku
...ā, kad
...s kļu-
...iecības
...nēgină-
...alstīm,
...imnie-
...tu ār-
...g. vē-
...uši at-
...jo viņa
...rs. Pēc
...ja ko-
...Polijā,
...stiska-
...ki. Sā-
...ļu va-
...rumīga
...nājumā
...āvoklis
...pināša-
...ar no-
...ntārie-
...ietināt
...as jau
...s sodu.
...ju sa-
...Miko-
...as tu-
...atklāt

...tā vei-
..."poļu
...ās pa-
...epenās
...viņa
...i poli-
...osargā-
...jusi uz
...Miko-
...em ci-
...tomēr
...m pa-
...nūnisti
...ai ne-
...laičiska
...tistisko
...darbi-
...pmek-
...tumos,
...dīt ie-
...ikolai-
...emnie-
...cībā ir
...) régu-
...rmāci-
...iestā-

di, kas veidota pēc NKVD parauga, pārraugot krievi. Pēc oficiāliem datiem kumiem Polijā nevienu pilsoni nevar aizturēt izmeklēšanai ilgāk kā uz dažām stundām, nedz bez tiesas turēt cietumā ilgāk par 3 mēnešiem. Praktiski gan politiskajai policijai šinī ziņā esot pilnīgi brīvas rokas. Apsūdzētiem nav tiesību pašiem to vēlēties sev aizstāvjus, bet tos tiesā rauga iestādes. Lielākais, ko šie aizstāvji atļaujoties, esot, pēc mēram, nāves soda vietā piespriest apsūdzētajam ilggadīgu cietuma sodu. Ja kāds apsūdzētais mēģinot tiesā ziņot par izmeklēšanas laikā notikušām spīdzināšanām vai citādu nelikumībām, „aizstāvis" rūpējoties, lai tas nenotiktu.

Metodes, kā iegūt apsūdzēto „atzīšanos", esot visdažādākas. Vācu Gestapo lietojusi galvenokārt tās brutālas sišanas metodes. Bet, kā ...sakās Mikolaičiks, poļi šai ziņā esot izturīgi un varot daudz pārciest kā sēdami. Tādēļ UB lietojot citas, ...finētākas metodes, — ilgstošu gaismu spīdināšanu, pārmaiņus ar ...ziskām mocībām. Apsūdzēto, piemēram, turot ieslodzītu tumšā pagrabā bez barības, tad nokaušot ...veselām naktīm bezgaligās pratināšanās spilgtā gaismā. No pagraba viņu pēkšņi ievedot ērtā istabā, kur pratinātājs viņam piedāvājot smēķēt, laipni ar viņu aprunājoties un tad liekot uzrakstīt savu dzīves stāstu. To dažreiz liekot darīt vai pat reižu. Par katru mazāko nesaskaņu aprakstos apcietināto atkal tirdot. Beidzot fiziski un garīgi pagalam nokausētais cietumnieks arī esot ...mieru parakstīt jebkādu „atzīšanos", lai tikai izbeigtos šīs mocības. Mikolaičiks intervijā vēl piemin kāda īpaša veida krēslu fiziskai spīdināšanai, kas neatstājot redzamus ...vainojumus, bet ārkārtīgi nomocot cilvēku.

Tālāk Mikolaičiks pastāsta par audzināšanas metodēm, kas samanīj jaunatni, par iedzīvotāju nespēju ...slieties pret visu to, jo viņus stingri valdot policija. Poļi neesot pretkrieviski noskaņoti, bet vēlētos draudzību ar krieviem; īpaši pirmajā laikā pēc krievu ienākšanas tas tā bijis. Poļi tomēr nevēloties svešu virskundzību.

Galvenā opozicija pret tagadējo režīmu esot jaunākajā paaudzē, kas cīnījās pretestības kustībā pagrīdē pret vāciešiem. Neesot jābažījas, ka šo paaudzi varētu saindēt pret demokrātiju un rietumiem. Vecākā paaudze pakāpeniski izmirst, bet pavisam jaunajai draudot uzaugšana vidē, kas tai iepotētu, ka rietumi simbolizē ienaidnieku, bet komūnisms — draugu. Tas tā varot notikt, ja apstākļi ilgāku laiku paliktu nemainīgi.

Mikolaičiks „Daily Mail" līdzstrādniekam izteicies, ka rakstot savus memuārus. Viņš pēc kāda laika domājot no ASV atgriezties Anglijā. Viņš atzīstot tā sauktās „zaļās" jeb zemnieku internacionāles mērķus, bet neesot teikts, ka viņš tajā noteikti iestāsies.

...as „slepena valdība"

...IKLU, AR NOLŪKU ATŅEMT SABIED-...OTIEM VARU

...demo-
...a tiek-
...varas,
...nas un
...ts Ja-
...euters,
...ši slē-
...Artura
...s kopš
...i seko
...ju. Tā
...Melnā
...laikā
...āņiem
...āšanos
...esot
...kratis
...vieno-
...jau
...adušās
...i. At-
...štāba
...rganiz
...z pār-
..."sle-
...ecināti,
...ās or-
...rakstīs
...rīkāņu
...mēģi-
...vārētu

...āk ne-
...vadī-
...eatka-
...domā,
...s pats
...s sma-
...japāņu

...oti sle-
... iztei-
...av pat
...kas ir
...a pat
...mit —
...ājs.

Gan okupācijas virsniekiem, gan pašu japāņu valdībai ir daudz ziņu par pagrīdes bandām. Katra pārsevi tās ir vienkārši nepatīkamas, bet visas kopā veido ļoti bīstamu draudu pēckara Japānai. Pēc ziņām, kas līdz šim savāktas MakArtura štābā, svarīgākās pagrīdes sastāvdaļas ir šādas: 1. pagrīdes pārvaldes „smadzeņu trests", kas, domājams, sastāv no 11 vīriem visā Japānā, 2. „Gumi" — jaunas, spēcīgas pagrīdes bandas, kas apbruņotas ar ložmetējiem un mašīnpistolēm. Šo bandu vadītāji vietām izvērtušies par reģionāliem diktātoriem, 3. lielspekulanti un kontrabandisti, kas dod līdzekļus pagrīdes organizācijām, 4. slīkie melnā tirgus aģenti, 5. militāristi un cita personas ar ultranacionāliem uzskatiem, kas bieži lepojas ar naidu pret okupācijas spēkiem, 6. slīkā nacionālisti un simpatizētāji, kā revanšisti, ielu slaucītāji, dikdieri un sīki noziedznieki, kas vēl nav iesūkušies „gumi" bandās, bet zina par to pastāvēšanu un iespējām iekļūt šais bandās, 7. aģitātori strādnieku vidū.

Liberāļu partijas loceklis Sekvesnesen atklāja daļu no lielspekulantu slepenās darbības, parlamentā paziņodams, ka zina, ka Japānā pašlaik tas drānas, pārtika un armijas materiāli vismaz 1200 miljardu dolāru vērtībā. Konkrēti viņš pateicis, ka Kiušiu, kas ir Japānas vistālākā dienvidu sala, noslēptas mantas 2.000.000.000.000 dolāru vērtībā.

Visa Japāna zina, ka pastāv slepenas organizācijas, un tauta arvien vairāk sākot ticēt propagandas pasakiņai, ka Japāna patiesībā nav karā sakauta, bet kapitulējusi tikai nodevības dēļ. Pēc Reutera ziņām, esot jau tagad skaidrs, ka ... miera konferencē nedomā ... pakļauties, bet uzstādīs savas ... sības.

Sensācionāls Bulgārijas ministru prezidenta paziņojums

„Atombumbas noslēpums, kā arī tās izgatavošanas prasme vairs nav amerikāņu imperiālistu monopols," paskaidrojis Bulgārijas ministru prezidents Dimitrovs Sofijā, ziņo „Izvestija". Tas ir pirmais oficiālais izteikums šinī jautājumā kopš Molotova runas oktobra revolūcijas gadasvētkos, kur viņš tomēr atombumbas ražošanas noslēpumu nepieminēja. Čikagas universitātes rektors arī izteicies, ka atombumbas noslēpums vairs tāds neesot un ka būtu muļķīgi nepieņemt, ka Padomju Savienība to jau ražo.

Panāmas kanāla joslas gubernātors ģenerālis Melefejs pirmdien ASV kongresā lūdza apstiprināt jaunu plānam Panāmas kanāla pārbūvei jūras līmeņa augstumā, lai nebūtu vajadzīga sarežģītā slūžu sistēma, kas atomkara gadījumā viegli iznīcināma. Jaunā veida kanālis būtu 200 metru plats, 20 metru dziļš un izmaksātu 2,48 miljardus dolaru.

ASV valdība paziņojusi UN Drošības padomei, ka ASV kādā Klusā okeana salu grupā iekārto lielu atombumbas izmēģināšanas staciju un lūgusi UN valstis brīdināt netuvoties šim rajonam. Runa ir par Enivatokas atolu, kas agrāk bija Japānas mandātā. Bikini sala šim vajadzībām izrādījusies nepiemērota. Enivatoka atrodas ļoti vientuļā vietā. Pēc novērotāju domām, salā paredzami izmēģinājumi ar jaunām un vēl spēcīgākām atombumbām. Salas nedaudzie iedzīvotāji varēs sev izvēlēties jaunu dzīves vietu. Visos mēģinājumos, kā šonedēļ paziņojusi ASV atomenerģijas komisija, būšot ievēroti visi drošības soļi un sala no ārpasaules pilnīgi noslēgta. Atompētniecības institūta direktors Lilientāls intervijā izteicies, ka institūts atradis jaunu veida atomieročus, kuru gatavošanai izmantošot ne vien urānu, bet arī plutoniju.

NYHT, BBC

Čechoslovakijas prasības

Čechoslovakijas ārlietu ministra vietnieks Klementiss parlamenta ārlietu komisijā izteicies, ka Čechoslovakija vēloties pieprasīt kara zaudējumu atlīdzībai 41.000 kg no Vācijā atrastajiem zelta krājumiem. Klementiss otrdien arī izteicis apsūdzību, ka Rietumvācijā, kur pašreiz dzīvojot liels skaits no Čechoslovakijas izraidītu vāciešu, esot novērojama stipra pret Čechoslovakiju vērsta politiska tendence.

Nemieri Palestīnā vēršas plašumā

(Turpinājums no 1. lpp.)

Arabu līgas ģenerālsekretārs Azams Paša otrdien, uzrunājot demonstrantus, uzaicināja arabu jaunatni doties uz Palestīnu un uzsākt cīņu. Līdzīgas demonstrācijas otrdien sākās gandrīz visās Tuvo austrumu valstīs. Kairā demonstranti sauca: „Nost ar imperiālismu, nost ar Ameriku, nost ar komūnistisko Krieviju!".

Vienā pašā žīdu un arabu sadursmē otrdienas vakarā starp Jafu un Telavivu nošautas 15 un ievainotas 57 personas, kā žīdu, tā arabu pusē. Cīņu pārtrauca tikai angļu spēku iejaukšanās. Otrdienas nemieros Jeruzalemē nodarītos materiālos zaudējumus vērtē uz 1 miljonu dolaru. Haganah otrdienas vakarā mobilizēja 10.000 žīdu vīriešu un sieviešu kā brīvprātīgus angļu policijas izpalīgus žīdu aizsardzībai, ja ekscesi pret žīdiem neizbeigtos. Otrdien aizdedzinātie veikali dega vēl trešdien. Haganah pārstāvis pārmet Palestīnas policijai nevērību pret arabu terroru. BBC Tuvo austrumu korespondents norāda, ka Jeruzalemei draudot nopietna pārtikas krize, jo žīdu un arabu šoferi atsakās doties pēc pārtikas krājumiem pretinieku pārvaldītos apgabalos.

Arabu līgas politiskā komiteja, kas sastādās no līgas septiņu valstu ārlietu ministriem, kā ziņo Reuters, 6. decembrī sanāks Kairā, lai lemtu par oktobrī Beirutā pieņemto lēmumu reālizēšanu. Līgas kopsapulce nolikta uz 12. decembri, un tajā laikam piedalīsies arabu valstu ministru prezidenti. Aleksandrijā studenti demonstrācijā iesniedza karalim Farukam memorandu, kurā prasa, apķilāt žīdu īpašumus Ēģiptē un pārtraukt diplomātiskās un saimnieciskās attiekšmes ar valstīm, kas UN balsojušas par Palestīnas sadalīšanu. Žīdu nacionālā aizsardzības komiteja lūgusi ASV dot ieročus Palestīnas „aizstāvēšanai", jo kāds arabu pārstāvis Vašingtonā paskaidrojis, ka karš Palestīnā esot neizbēgams. ASV valdība paredz evakuēt visus amerikāņus no Sīrijas galvaspilsētas Damaskas, kur arī izcēlušies nemieri. Ēģiptes ministru prezidents Nokrašijs Paša izsludinājis visu publisku demonstrāciju aizliegumu. Kairā pret demonstrantiem lietota asaru gāze. Demonstrācijas notikušas arī Bagdadē.

„Jewish Agency", kā Reuters no Ņujorkas ziņo, ievadījusi sarunas par 135 miljonu dolaru aizdevumu žīdu DP iecelošanas finansēšanai Palestīnā, bez tam financēšanā lūgs piedalīties arī pasaules banku.

NYHT, BBC

16 amerikāņu kara kuģu Itālijas ūdeņos

Itālijas satversmes sapulce trešdien pieņēmusi likumprojektu, kas nosaka, ka Itālijas valdība nevar ierosināt likumdošanas aktus, kas izlietu uz pastāvošās republikāniskās valsts formas revīziju. Tā domāts nodrošināties pret iespējamu monarchijas restaurāciju Itālijā. Milānā notika plašas bezdarbnieku demonstrācijas, kurās tie prasīja bezdarba novēršanu, īsāku darba laiku un augstākas algas. Ģenerālstreiks sācies otrdien Mesinā. Milānā komūnisti ultimātā ministru prezidentam de Gasperi draudēja vēlreiz okupēt Milānas prefektūru, ja pārceltā prefekta Troilo vietā netiecelšot kādu citu komūnistiem draudzīgi noskaņotu personu. Iekšlietu ministrija paskaidrojusi, ka Troilo dosies ar diplomātisku uzdevumu uz Ženēvu. Komūnisti tomēr Troilo aiziešanu uzskata par viņa atlaišanu. 150 pašvaldību vecākie Augšitalijā šī iemesla dēļ atkāpās no amata. Novembra pēdējās divi nedēļās dažādās sadursmēs Romā un citur izdemolēti pavisam 82 politisku partiju biroji.

Kā tagad noskaidrojies, pēcvēlēšanās itaļu parlamentam stipri cietušas kreiso partijas. Kādā iecirknī, kur 1945. gadā ievēlēti 12 komūnistu un 5 kristīgie, tagad stāvoklis mainījies gluži pretēji.

ASV aizsardzības ministrija paziņojusi, ka pašreiz Itālijas ūdeņos atrodoties 16 amerikāņu kara kuģu, to vidū viens no abiem lielākiem aviācijas bazes kuģiem pasaulē.

NYHT, BBC

Ķeizars Hirohito un 35.000 japāņu piedalās dzejoļu konkursā

Japānas ķeizars Hirohito ķeizariskā nama dilstošās bagātības dēļ bijis spiests likvidēt Ķeizarisko dzejas biroju, kura uzdevums gadiem ilgi bijis pārraudzīt gadskārtējās ķeizara rīkotās dzejas sacensības, kas ir viena no īpatnākajām Japānas tradīcijām. Šī ziņa nepatīkami pārsteidza tūkstošus japāņu dzejnieku, kas patlaban gatavojas piedalīties šīgada dzejas konkursā, kam pieteikšanās termiņš izbeidzas 10. decembrī.

Dzejas birojs kritis par upuri ķeizariskā pārvaldes budžeta samazinājumam par 50 proc. Jau šīgada sacensībās, kurās piedalīsies arī pats Hirohito, kā arī ķeizariene un 13 gadus vecais kronprincis Akihito, organizēšanu pārņēmis ķeizariskās bibliotēkas birojs, kam līdz šim bija jāpārvalda vienīgi ķeizara personīgā bibliotēka un mirušo ķeizaru kapenes.

Japānas klasiskā dzejas forma ir tikai piecas rindas gara 31 balsiena tanka, kas ir ļoti populāra tautā. Bet liekas, ka pēdējā laikā tomēr interese par dzeju japāņu tautā mazinājas. Pirms kara gadskārtējam dzejoļu konkursam darbus iesniedza 35.000 dzejdaru, bet pagājušajā gadā dalībnieku skaits bija vairs tikai 14.000. Šīgada sacensībām līdz šim iesniegts tikai nepilns tūkstotis darbu. Dzejoļu tematus allaž izvēlējies pats ķeizars, piemēram: „Lauku māja vakara krēslā", „Gailis dzied", „Jūra rītausmā". Sacensības labākos dzejoļus, kas parasti visi ar otu skaisti izzīmēti uz dārga papīra, īpašā ceremonijā nolasa karaliskajai ģimenei, kopā ar paša ķeizara dzejoli.

Šīgada sacensībai temats ir „Kalns pavasarī", un to paziņoja pats ķeizars oktobra beigās. Līdz šim dzejoļus sacensībai nav iesniedzis nedz ķeizars, nedz kronprincis. Pagājušā gada temats bija „Ritausma", un Hirohito 31 zilbju garajā tankā par šo tematu bija skicējis kādu Japānas pēckara jaunuzbūves ainu, ko bija uzrakstījis vilcienā kādā inspekcijas braucienā.

NYTOW

SAIMNIECĪBAS PULSS

Pasaulē būvē 3,97 milj. brt jaunu tirdzniecības kuģu, no tiem 2,1 milj. brt Anglijas dokos. — Vācu strādnieku darba spējas vērtē ap 60% no pirmskara apmēriem. — Berlinē pagājušā ziemā no sala un novājēšanas mira 9.000 cilvēku. — Līdz š. g. beigām krievi paredz nobeigt Maskavas—Minskas autoceļa atjaunošanas darbus. — Polijā uzsākta pirmās auto fabrikas būve, kas 1948. g. paredz ražot 300 standarttipa automobiļu. — Austrālijai pašreiz 7.580.000 iedzīvotāju. Pēdējos 14 gados dabīgais pieaugums bijis 950.000, bet iecelojuši tikai 61.000. — Strāvas trūkuma dēļ amerikāņu joslā Vācijā rūpniecības produkcijas indeks (1936. g. = 100) krīt: jūlijā 53, augustā 51, septembri 48. — Vācijas apvienotām rietumjoslām noslēgti tirdzniecības līgumi jau ar 18 valstīm. — Brūnogļu produkciju krievu joslā, kas 1943. g. bija 180 milj. t, šogad paredz tikai 100 milj. t. Arī briketu ražošana sarukusi no 44 uz 27 milj. gadā. — Austrālijas parlaments noraidījis privātbanku nacionālizācijas projektu. — Anglijā nodarbināto skaits ir 20 milj., bet bezdarbnieku 200.000. — Holande pazemina tekstiliju, apavu, mēbeļu cenas un satiksmes tarifus. o e c

Represijas pret amerikāņu filmām Rumānijā

Bukarestā no programmām svītrotas visas amerikāņu filmas un paklausīgas otrreizējai cenzūrai. Filmas, kurās darbojas aktieri, kas iecinājuši ASV kongresa komisijā pretamerikāņu aktivitātes pētīšanai, nemaz neesot vērts iesniegt cenzūrai, jo šīs filmas Rumānijā automatiski aizliegtas. Šo aktieru vidū ir: Džindžere Rodžerse, Volless Bīrijs, Klārka Gebls, Roberts Teilors, Ādolfs Menžū, Barbara Stenvika un Greta Garbo. Aizliegums bez tam skarot arī filmu producentu Voltu Disneju (Miki pelītes autoru) un izcilo režisoru Sesilu de Millu.

Galīgie vēlēšanu rezultāti Bavārijā

LCP un BALK vēlēšanu galīgie rezultāti rāda, ka LCP vēlēšanās Bavārijas latviešu apgabalā I vēlēšanu iecirknī piedalījušies 57,5% balstiesīgo, III iec. 61% un IV. iec. 52%, bet II iec. tikai 29%, kāpēc tajā vēlēšanas jāizdara no jauna I iecirknī ievēlēti A. Reins, K. Krūklītis (bet nevis A. Langins, kā ziņots iepriekš) un V. Lambergs, III iec. J. Poruks, J. Turks un J. Venners, bet IV iec. J. Lavenieks, H. Klarks un V. Voitkus.

Bavārijas apgabala latviešu komitējas vēlēšanās piedalījušies 55% balstiesīgo un komitejā ievēlēti: profesors Dr. P. Starcs (4950 b.), māc. J. Turks (4620 b.), V. Grava, J. Amtmanis, J. Rutmanis, A. Steinhards, V. Lambergs, V. Reimanis un A. Dinbergs. BALK revizijas komisijā ievēlēti — A. Strazdiņš, A. Būmanis un G. Skadiņš.

Kas gaidāms mūsu grāmatniecībā Ziemsvētkos

Arī šaurajos trimdas apstākļos latviešu grāmatu izdevēji centušies lasītājiem uz Ziemsvētkiem sagādāt pa ciema kukulim. Latvijas apgāds uz svētkiem cer sagādāt bērniem izkrāsojamu bilžu grāmatu **Ziemas prieki** ar Reiņa Birzgala zīmējumiem. Iznāks arī A. Ceichnera brošūra **Kanāda**, M. Sostes rediģētā **Matēmatika** tautskolas 7. klasei un Trauberga **Cilvēka anatomija**. Sagatavošanā atrodas Bokaldera **Latvijas saimniecības ģeografija**.

Latviešu apgādu kopas izdevumā iznāks **Gada grāmata 1948. gadam** J. Kadiļa redakcijā. Saturā plašs literārais pielikums un apskats par visām mūsu kultūras dzīves nozarēm, Anša Ciruļa mēnešu cikla 12 attēli un 2 gleznu reprodukcijas.

H. Rudzīša (Grāmatu Draugs) apgādā iznāks **T. Zeltiņa un R. Birzgaļa bilžu grāmata bērniem** un mēnešraksta **Laiks** paplašināts Ziemsvētku speciālnumurs ar vairākām reprodukcijām.

J. Kadiļa apgādā iznāks **Latviešu novelju izlases II daļa**, Antona Austriņa bērnības atmiņu tēlojumi **Puiškāns** ar Mudītes Austriņas ievadu, autora portretu un N. Strunkes zīmētu vāku.

Londonas konference

(Turpinājums no 1. lpp.)

Komentējot Londonas apspriedes, „New York Times" uzsver, ka Austrijas mierlīgumu, Vācijas mierlīguma sagatavošanu, Vācijas saimnieciskos un pagaidu valdības principus, kā arī 40 gadu demilitārizācijas un atbruņošanas paktu varētu izdebatēt un panākt vienošanos nedēļas laikā, ja vien šīs problēmas patiešām aplūkotu tikai pēc viņu nozīmes pasaules saimniecībā un pasaules miera uzturēšanā. Bet īstenībā runa neesot, piemēram, tik daudz par „vācu vērtībām Austrijā", kā par to, vai Austrija pazudis aiz „dzelzs aizkara" vai arī tiks saglābta rietumu demokratijas pasaulei. Tāpat, ja ārlietu ministri runājot par „vācu pagaidu valdības veidu", tad īstenībā viņi ar to domājot: „Vai Vācija noklūs padomju ietekmes joslā, vai arī klūs federātīva, demokratiska valsts?" Ja runa esot par saimnieciskajiem principiem, tad lietas īstais kodols gan esot Maršala palīdzības plāns Eiropai.

Laikraksts atgādina notikumus kopš pēdējās ārlietu ministru apspriedes Maskavā, kas sagatavojuši šīs konferences atmosfairu: politiskās prāvas Bulgārijā un Rumānijā, „tīrīšanas" Polijā, padomju ietekmes nostiprināšanās visā Austumeiropā, kominforma nodibināšana, notikumi Francijā un Italijā un spēcīgā padomju propagandas kampaņa. Šie arī esot tagadējās apspriedēs dominējošie faktori. Londonas apspriedēm faktiski esot jārod atbilde diviem galvenajiem jautājumiem, kas definējami šādi: 1) vai Padomju Savienība ir gatava jau tagad nolīst līdz lūzumam Vācijas problēmas dēļ un 2) vai tā ir ar mieru slēgt mierlīgumu ar Austriju jau tagad?

Pēc „New York Times" domām, Berlīne, kaut gan nomināli atrodas četru valstu pārvaldē, ir krievu rokās un viņu spēkos būtu pārējās izspiest no turienes. Berlīnē radita centrālā marionešu valdība tomēr pārējai Vācijai būtu stipri pievilcīga lieta. Bet ASV, Anglija un Francija nolēmušas palikt Berlīnē, tāpat kā savās Vācijas joslās, palikdamas arī cerībās, ka, padarot demokratiju iedarbīgu un pievilcīgu savās joslās, tās spētu federātīvai, demokratiskai Vācijai iegūt arī padomju joslu. Londonā ir savstarpēja spēku mērošana. Rietumvalstis nevēlas lūzumu Vācijas problēmas dēļ, ja arī pienemtu, ka ceturtais partneris to vēlētos. Nav nekāda pamata cerēt uz patiesu vienošanos, bet ļoti iespējama pašreizējā stāvokļa turpināšanās.

Preses korespondenti, aprakstot konferences gaitu, attēlo arī ārējos apstākļus, kādos norit apspriežu gaita Lenčesteras namā. Nams no ārpuses izskatās gandrīz neglīts, bet visa iekšpuse iekārtota Ludvika XIV stilā. Sevišķi lepna izskatās pati konferences sēžu zāle ar lielajiem spoguļiem, krēma krāsas zeltā rotātām sienām un sienas spuldzēm. Kontrastā ar šo greznību ir vienkāršais, apaļais apsoriežu galds zāles vidū, kur vietas ārlietu ministriem un viņu galvenajiem padomdevējiem. Katra apspriedes dalībnieka krēsla priekšā ir rakstāmpiederumi un karte ar viņa pārstāvētās valsts nosaukumu, kā arī ūdens karafe ar glāzēm. Uz galda daudz pelnu trauku, ko rotā mazs karaļkronis ar burtiem GR (Georg Rex). Sēžu laikā dalībnieki daudz smēķē, un sevišķi Molotova pelnu trauks pēc katras sēdes esot pārpilns ar krievu papirosu izmetumiem. Vienīgais, kas sēžu laikā nemaz nesmēķē, ir Maršals.

Sēžu laikā pie abām zāles durvīm novietota sardze. Amerikāņu un padomju delegāciju katru reizi uz sēdi pavada formās tērpti sargposteņi. Franču un angļu delegācijas ierodas Lenčesteras namā bez kādas apsardzības. Ārlietu ministru vietnieki apspriežas citā zālē apakšstāvā. Viss konferences sekretariāts ar daudzajiem tulkiem novietots augstāk, trešajā stāvā. Amerikāņu delegācija izteica domas, ka Molotova domstarpības par klauzulu Vācijas nākamajā satversmē esot dibinājušās galvenokārt uz valodas pārpratumiem, Molotovs pats tomēr apgalvoja, ka viņa nostāja nedibinās uz formālo teksta izpratni, bet uz lietas būtību.

NYHT, BBC

Divas jaunas valstis Tuvo austrumos

KARŠ VAI MIERS PALESTĪNĀ?

Ar UN kopsapulces lēmumu Palestīnas likteņis šķiet izšķirts. Līdzšinējais mandātārs Anglija līdz 1948. g. 1. augustam atsauc savu karaspēku un divu mēnešu laikā pēc tam sevišķai UN komisijai jānoorganizē divas jaunas valstis: Arabu un Žīdu Palestīna ar Jeruzalemi kā starptautiski neitrālu pilsētu pēc Triestas parauga. Tātad Palestīnu tomēr sadalīs, pretēji arabu un daļas žīdu vēlējumiem. Sevišķi arī pret šo lēmumu izteicās arabu pārstāvji, pārmezdami PSRS žīdu masu nelegālas iecelošanas veicināšanu, bet ASV Palestīnas žīdu atbalstīšanu ar bagātīgiem naudas līdzekļiem. Politisko spēku spēle Tuvajos austrumos ieiet jaunā plāksnē. Arabu zemes kā moderni organizētas valstis ir vēl jaunas. Anglija pirmā pasaules kara laikā tās atbrīvoja no Turcijas virskundzības. Ar Anglijas piekrišanu Ēģipte un Iraka 1936. g. ieguva patstāvību. Sīrija un Libanona ieguva brīvību no Francijas pēdējā kara beigu cēlienā. Transjordānija kopš pagājušā gada ir karaļvalsts. Teritoriāli plašā, bet reti apdzīvotā Saudi-Arabija ir vēl tapšanas stadijā. Apmēram tas pats sakāms par Jemenu galējos dienvidos. Šīs septiņas muhamedāņu valstis savu ideoloģisko nodomu un plānu iedzīvināšanai nodibināja Arabu līgu.

Arabu līgas pārstāvju konferencē Libanonā pieņemts kategoriņks lēmums pret Palestīnas dalīšanu, ar piedraudējumu, ka arabu karaspēks okupēs Palestīnu, tiklīdz angļu karaspēks būs to atstājis. Tas nozīmē kara gatavošanu pret žīdiem. Arabu valstu draudi ir nopietni, tikai jājautā, par cik tie reālizējami.

No 7 arabu valstīm Ēģipte pašreiz visvairāk nostiprinājusies. Karalis Faruks tautā ļoti ienīsts. Ēģipte cenšas uz ārieni radīt militāri spēcīgas valsts iespaidu. 1944. g. valdība izsludināja piecgadu plānu 100.000 vīru lielas armijas radīšanai. Ikgadus iesauc 180.000 jaunekļu, taču 110.000 nav lietojami kara dienestam nepietiekamas veselības dēļ, 50.000 nav atrodami, tātad atliek tikai 20.000. Lietpratēji uzskata, ka ēģiptiešu armija pašreiz nepārsniedz 30.000 vīru. Irakā armijā skaitās 30.000, policijā 20.000 vīru. Apbruņojums nav slikts, bet disciplīna apšaubāma. Iraka spējīga ārīgai ekspedicijai dot tikai nedaudz karaspēka, lai nesabruktu līdzsvars iekšzemes armijā. Sīrija un Libanona vēl nav noorganizējušas lielākas karaspēka daļas. Militāri ievērojama ir Saudi-Arabija: karaļa Ibn Sauda angļu un amerikāņu virsnieku apmācītā un labi apbruņotā armija ir 10.000 vīru stipra, klāt nāk fanātisko beduīnu daļas. Taču starp Ibn Saudu un Transjordānijas karali Abdullu pastāv vecs ģimeņu naids un nevar iedomāties, ka pēdējais atļautu beduīnu jātnieku formācijām iet caur savas valsts territoriju. Jemena ir pārāk tālu. Atliek vienīgi Palestīnas kaimiņvalsts Transjordānija, kas būtu spējīga tieši intervenēt Palestinā. Bet karali Abdullu šobrīd interesē visvairāk lielvalsts nodibināšanas plāni: viņš grib radīt Lielsīriju, kurā ietetu Transjordānija, Iraka, Sīrija, Libanona un Palestīna. Bez tam viņam allaž ar bažām jāraugās uz dienvidiem nesaskaņu dēļ ar karali Ibn Saudu. Tāpēc maz ticams, ka Abdulla viens pats ielaidīsies kara avantūrā pret Palestīnu, kur tas neapšaubāmi atdurtos pret žīdu sīvu pretestību un UN protestu.

Visu teikto iegaumējot, jādomā, ka arabu valstu tieša kara pieteikšana žīdu Palestīnai nav sevišķi ticama. Daudz bīstamāka un sekās pilnīgi nepārredzama, turpreti, ir islāma idejoloģijas attīstība, ar pēdējā gadā vērojamo arabu valstu tuvināšanos Turcijai. Transjordānijas karalis Abdulla, pēc draudzības pakta ar Turciju, preses pārstāvjiem š. g. 12. janvārī Istanbulā izteicās ļoti zīmīgi: „Mana vēlēšanās ir visu islāma pasauli, ieskaitot Turciju, Afganistānu, Irānu, Pakistānu un Ziemeļāfriku, redzēt apvienotu pilnīgā saskaņā." Juzdami šīni ziņā tik specīgu aizmuguri, Palestīnas arabi, lielmuftija fanātizēti, var rīkot vēl plašāku sacelšanos pašā Palestīnā, nekā tas jau notika 1936.—1939. g.

Šķiet, tieši tāpēc, ka pastāv tik lielas briesmas jauniem arabu dumpjiem Tuvos Austrumos, Anglija vairs negrib aktīvi piedalīties tādā politikā, kas no vienas puses sarūgtina žīdus, no otras puses oponē arabiem. Bez tam 200.000 vīru lielas armijas uzturēšana Palestīnā izmaksā dārgi, un šai armijai vairs nav tik lielas stratēģiskas nozīmes kā agrāk, kad angļu impērijai par katru cenu bija jāuztur brīvs ceļš uz svarīgo koloniju Indiju, kas tagad kļuvusi neatkarīga valsts. Angļijas saimnieciskās intereses ir gan novērst chaotisku apstākļu radīšanos Tuvajos austrumos, kur ieguldīti milzu kapitāli (arī amerikāņu un franču) naftas bagātību izmantošanai. Un to nodrošināšanu minētās lielvalstis cer vislabāk panākt ar draudzīgām un mierīgām īslāma valstīm, kuras savukārt ieinteresētas ārzemju līdzekļu ieplūšanā savas dzīves izkopšanai.

R. V.

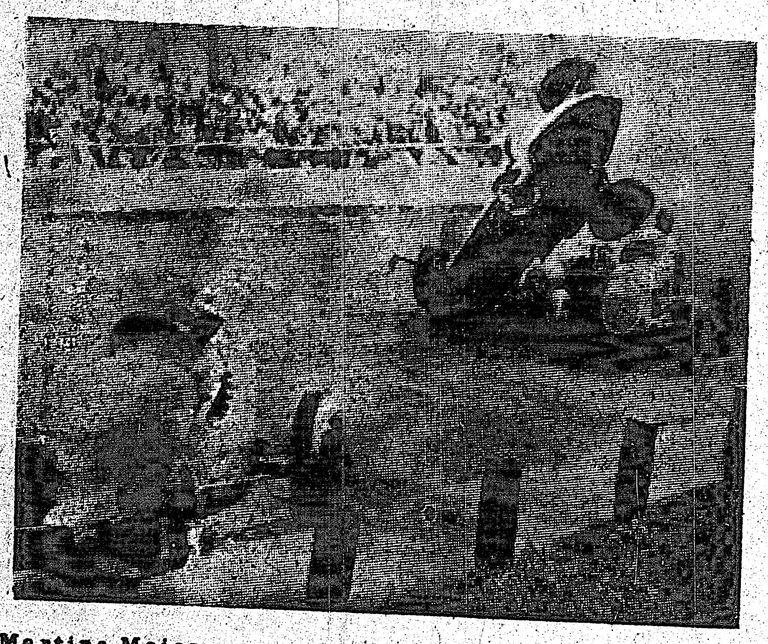

Mārtiņš Maiers

ES JŪS PAZĪSTU...

Es jūs pazīstu jūs, neaizmirstamie acumirkļi sportā: es esmu redzējis nesavaldīgi raudot pasaules meistari slalomā Celinu Seghi, kad viņa pēc iegūtās uzvaras aizbēga no avīžniekiem, draugiem un apsveicējiem; es biju klāt, kad tenisists Mencels Devisa kausa izcīņas starpbrīdī salīma, piecēlās un tomēr uzvarēja; kā paralizēts es raudzījos uz auto braucēju, kurš nāvīgā kritienā traucās mums tieši virsū, un vienīgais, kas man palicis atmiņā no visa šī notikuma, ir kāda preses fotografa apmierinātais smaids, kad viņš vērsa savu kameru tieši pretī trakajam izmīcības mirklim (skat. augšējo uzņēmumu).

Es pazīstu jūs, neaizmirstamie mirkļi . . .

•

Kāds vakars Romā. Spuldžu gaisma uz ielām un maigais Itālijas gaiss. Futbola pasaules meistaribas izcīņa bija jau aizvadīta. Tas nozīmēja labu atpūtu pēc nemitīgajiem tālruņa zvaniem, kas avīžnieku nakts laikā draudēja saplēst gabalos: Hallo, Vīne! Hallo, Prāga! Hallo, Berlīne! Lūdzu simts, divsimti, trīssimti, piecsimti rindiņu!

Pēkšņa iedoma mūs bija novedusi kādās boksa sacīkstēs. Divi nepazīstami bokseri, divi kolosi, divi muskuļu kalni mīnājās ringā no vienā stūra uz otru. Reiz pa reizei sekoja kāds sitiens. Skatītāji bija vienaldzīgi, flegmatiski. Bet gaisā likās kaut kas draudošs. Šķita, ka kuru katru acumirkli varētu sākties negaiss un šie draudi dominēja visā apkārtnē: pāri ringam, tiesneša galvai un auto tauru troksnim, kas ielauzās telpā no ielas. Tiešām nezinu, kas mani šeit piesaistīja. Kad cīņa tuvojās beigām, abu sacensoņu acīs iekvēlojās aizdomīgs mirdzums, bet, varbūt, tas man tikai tā likās. Taču pārsteiguma moments sekoja ātrāk nekā gaidīts.

Abi cīnītāji, šķiet, jutās noguruši no pastaigas ringā. Iespējams, ka šī doma bija pazibējusi viņu smadzenēs vienā un tai pašā mirklī: darīt beigas šai cīņai, dot spēcīgu un vienreizēju sitienu! Tie reizē vērsa sitienus viens pret otra zodu. Viņu muskuļi sarāvās, palika nekustīgi un bokseru sejas likās kā lietus nomazgātas. Abu ceļi saliecās, abu ķermeņi reizē sasvārstījās, bet tad atkal tie abi devās viens otram pretī un sekoja sitienu krusa.

„Uno, due, tre . . ." uzsāka skaitīt ringa tiesnesis. Uztrauktām kustībām viņš pavadīja skaitīšanu. Tiesneša balsi noslāpēja skatītāju saucienu orkans. Sešas reizes tiesneša roka pacēlās un nolaidās. Kā divi dvīņu brāļi, abi pretinieki reizē mēģināja piecelties, lai pēc tam atkal par jaunu salīmtu. Bet iekams tie noslīdēja uz ringa dēļiem, viņi abi vēl atrada laiku kādam žestam: pacēla dūres viens pret otru un tad bezspēcīgi salīma . . .

•

Kanelone — tā saucās pirmais nobrauciena posms 1940. g. pasaules meistarsacīkstēs slēpošanā Itālijā. Šo nobrauciena mēdza saukt arī par „lielgabala stobru". Tofana kalna sniega krauja ir stāva un šaurais caurbrauciena ceļš, tāpat kā šāvienu, norij arī katru braucēju. Tur, kur Kanelone beidzas, uzglūn jaunais mežs. Zaļš mežs, ar dienvidus gaismu koku galotnēs. Noraugoties no augšas uz nobrauciena mērķi, ceļš mežā atgādināja mazu robu starp kokiem, kas izskatījās kā stāvus saslieti sērkociņi. Bija laimes gadījums pēc galvu reibinoša nobrauciena saskatīt šo šauro svītru. Un tieši tajā vietā, kur Kanelone pāriet mežā, daba izspēlējusi neizdevušos joku: tur paceļas mazs pakalns, divu metru augsts, kā „kārpa" Tofana sejā.

Skrējējs ellišķīga tempa nogurdināts, apžilbis no nobrauciena stāvuma un necerēdams sastapt neko citu, kā iebrauciena ceļu mežā, spiests pārlekt šim „dēlim", dabas izdzimuma miniatūrkalnam.

Šī slazda priekšā slēpētāji samazināja ātrumu, bija priecīgi, tikuši cauri draudošajam stāvumam, un traucās ielejā. Tā darīja visi, izņemot vienu. Es redzu to visu tik skaidri, it kā teiktais būtu noticis vēl vakar, bet ne 7 gadus atpakaļ. Sākumā mēģināju novērst skatus no pārdrošnieka, bet tad es sastingu un raudzījos uz šo fantomumu, kurš pārcilvēcīgā ātrumā tuvojās kalna „kārpai", pārlēca tai un iebrauca mežā, it kā gribēdams sadragāt visas egles simts metru apkaimē. Kāda jauna italiete iekliedzās, bet apslāpēja savu kliedzienu. No apakšas atskanēja troksnis, kāds rodas, kad slēpes saduras ar cietu sniega kārtu. Skatītājiem augšā likās, ka viņi redzējuši kaut ko tiešām pārdabīgu.

Jūs, neaizmirstamie acumirkļi, es jūs pazīstu . . .

„Wiener Sport-Schau"

Ārzemniekiem atļauts spēlēt Vācijas meistarsacīkstēs ledushokejā

Vācijā dzīvojošiem ārzemniekiem, kas dokumentāriski var pierādīt, ka strādā vācu darba vietās, atļauts piedalīties Vācijas meistarsacīkstēs ledushokejā. Tā nolemts vācu ledushokejistu sanāksmē Krēfeldā, piedaloties visu okupācijas joslu pārstāvjiem.

Ori

HC. Augsburg ledushokejisti, piedaloties latviešiem Ansonam, Blukim, Ritumam, Koneckim, Kleinopam un Norītim, Leinvēbera kausa izcīņā Dienvidvācijas vienībām pašreiz atrodas 2. vietā. Vadībā ir EV. Bad-Nauheim. Augsburgieši gan nupat zaudēja EV. Krefeld vienībai 2—5. Latviešu uzbrucēju skaists panākums bija sacensībā pret EV. Koeln, kur HCA uzvarēja 17—4. Mūsu spēlētāji ieguva 16 vārtus (Kleinops 8, Ritums 4, Koneckis 3, Blukis 1), bet viņu vācu biedri tikai 1.

Dienvidvācijas futbola meistarsacīkstēs novembra pēdējā svētdienā uzvarēja favorīti. Labākās sekmes guva Virtembergas pārstāvji. Jāņa Bebra vienība sacīkstē Ašaffenburgā, klātesot 10.000 skatītāju, spēlēja 3—3 (2—2) neizšķirti ar Viktoria Aschaffenburg, kur tagad cīnās arī bijušais švābu slavenais uzbrucējs Ernests Lēners. Vadībā pašreiz ir Minchenes vienības — Bayern München (20—4 p.) un 1860 München (20—6 p.). Schwaben Augsburg atrodas 6. vietā (16—8 p.). Pēdējā, 20. vietā noslīdējusi Minchenes trešā vienība — Wacker München (5—21 p.). Pēc meistarsacīkšu 13. kārtas labākais vārtu guvējs ar 14 „trāpījumiem" ir VfB. Stuttgart centra uzbrucējs Roberts Šliencs. Tālāk seko Konens (Stuttgarter Kickers) un Šice (Viktoria Aschaffenburg) ar 13 vārtu ieguvumu.

Ansbachas latviešu YMCAs jaunieši rīkoja galda tenisa, basketbola un volejbola sacīkstes ar Erlangenas un Valkas nometnes zēniem. Galda tenisā Ansbacha (Matīss, Plūme, Trallis) uzvarēja Erlangenu 5—1. Arī volejbolā Ansbacha (Celiņš, Reks, Paupe, Ezergailis, Kitners, Trallis) pieveica Erlangenu (Timmermanis, Šilinš, Grīķis, Ruks, Delavs, Zeps) 16—14, 15—10. Pēc tam Ansbacha uzvarēja Valku (Kozlovskis, Zodiņš, Ejups, Lubis, Mačalkins, Tālivaldis) 15—10, 15—12. Basketbolā Valka pārspēja Ansbachu 34—33 (16—20). Uzvaretājiem Kozlovskis ieguva 15 p., Ejups 7, Egmanis 6, Mačalkins 4, Bajārs 2, bet ansbachiešiem Paupe 11, Ezergailis 10, Rēks 7, Trallis 3, Sproģis 2, Celiņš 0. Pēc tam ansbachieši sacentās ar Erlangenas jauniešiem uzvarot tos 25—24 (9—15). Erlangenai Siliņš ieguva 18 p., Timmermanis 2, Grīķis 2, Delavs 2, Ruks 1.

Jauno slēpēšanas sezonu vācieši ievadīja 30. novembrī Garmišā-Partenkirchenā ar sacīkstēm slalomā un nobraucienā. Sarīkojumā piedalīties atteicās ungāru un austriešu slēpētāji, kas Ga-Pa trenējas 1948. g. olimpiskajām spēlēm. Viņi bija tikai skatītāji.

Londonas Arsenal vienība 18. spēlē Anglijas futbola meistarsacīkstēs beidzot piedzīvoja pirmo zaudējumu. Derby County uzvarēja londoniešus 1—0.

Itālijas futbolisti draud ar streiku, jo neapmierināti par milzīgajiem nodokļiem.

Džonijs Veismillers, amerikāņu populārais peldētājs un Tarzana lomas tēlotājs, kādreiz redzētajā filmā, paziņojis, ka nākamajā pavasarī mēģinās pārpeldēt Lamanšas kanāli.

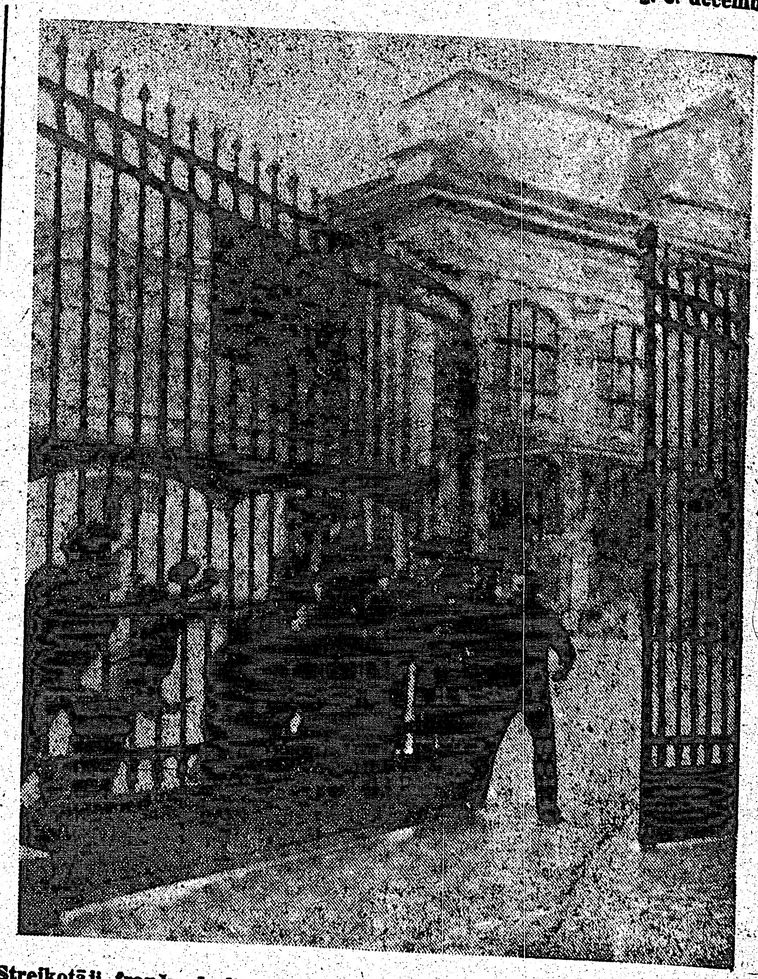

Streikotāji franču dzelzceļnieki aizver Austerlicas stacijas vārtus Parīzē, noslēdzot publikai ieeju. No šīs stacijas atiet vilcieni uz Dienvidfranciju

TAUTIEŠIEM ANGLIJĀ

ziņojam, ka daiļliterātūras, mākslas un populāras zinātnes žurnāls

DAUGAVA

turpina Stokholmā savu 16. gada gājumu.

Redaktori Jānis Grīns un Veronika Strēlerte.

Daugava sniedz latviešu un citttautu rakstnieku stāstus, noveles, dzejas, kritiskus apcerējumus un nopietnus populārzinātniskus rakstus par vispārējā interesē ievirzītiem jautājumiem. **Daugavas abonements** par 1 burtn. 4/2, 2 burtn. 8/—, 4 burtn. 15/—. Šogad iznākušas 3 burtnīcas, ceturtā iznāks visā drīzumā. **Daugavas pārstāve Mrs L. Glūzde,** Siddon Building, Drury Lane, London W. C. 2.

Pasūtinot nauda sūtāma ierakstītā vēstulē vai pārvedama ar **postalorderu.**

Pieprasiet mūsu grāmatu katalogu.

Daugavas apgāds Stokholmā

†

Mūsu labais, neaizmirstamais tēvs

Valdemārs Noriņš

miris pēkšņā nāvē 1945. g. martā svešumā

un

mīļotā, vientuļā, daudz cietusi māmuļa

Amalija Noriņa

aizgājusi mūžībā šīgada oktobrī dzimtenē.

Dzīļās sērās

Lūcija Grauds
Dzidra Noriņa

Ak Jūs baltie tēvs, māmiņa,
Palieciet man debess zaru,
Lai es debess mīlestības
Uguntiņu paņemt varu.

---

†

Mans mīļais vīrs

Tiesu palātas locekļis

Jānis Ziediņš,

dzim. 1890. g. 21. janv. Valmieras apr., miris 1947. g. 22. nov. Vīsbādenes slimnīcā. Kremātizēts 1947. g. 24. nov. Vīsbādenē.

Velta Ziediņa un piederīgie

---

†

Dzīļās skumjās paziņojam, ka mūsu vīrs, tēvs un vectētiņš

Jēkabs Balodis-Taube,

dzim. 1879. g. 6. okt. Tukumā, miris 1945. g. Sibirijā.

Par viņu sēro

dzīvesbiedre Sibirijā, bērni un mazbērni Vācijā un Anglijā.

---

†

Dzīļās sērās paziņojam, ka mirusi mana mīļā dieva, gādīgā māte, vīramāte un vecmāmiņa

Nanija Cine, dzim. Vinke,

dzim. 1871. g. 26. novembrī Vidzemē, mir. 1947. g. 13. novembrī Augsburgā.

Virs, meita, vedekla un mazbērni

Do you know that Latvia . . . ?

Tā saucas **mag. oec. Kārļa Kalniņa** grāmatiņa par Latviju angļu valodā ar mākslinieka **Sigismunda Vidberga** illustrācijām.

Grāmatiņa pasūtināma: **„Latviešu Ziņas", Esslingen/N., Uhlandstr. 8.**

LATVIEŠIEM ANGLIJĀ

ziņojam, ka Stokholmas laikraksts Latvju Ziņas

Londonā pienāk ar lidmašīnu jau iznākšanas dienās: trešdienās un sestdienās. Provincē dzīvojošie latvieši laikrakstu saņem ar kārtējo galvaspilsētas pastu.

Latvju Ziņas sniedz informāciju un rakstus, kas interesē latviešus visā pasaulē. Tās rediģē Jānis Grīns. Abonementus pieņem mūsu pārstāve **Lidija Glūzde:** Siddons Buildings, Drury Lane, London W. C. 2.

Abonementa maksa par 1 m. 5/6, 3 m. 15/—, 6 m. 27/6.

Latvju Ziņu kantoris Stokholmā

• • •

LATVJU ZIŅU

abonentus Vācijā, lai nerastos pārtraukumi laikraksta saņemšanā, pasūtinājumus janv. mēnesim lūdzam nodot līdz 15. decembrim. Abonements atsev. pasūtinātājiem (līdz 10 eks.) RM 9,—, kolektīviem RM 8,— mēnesī. Pārstāvis Vācijā: V. Bumbērs: (14a) Esslingen a/N., Nellinggerstr. 8. (428)

FILATELISTU BIEDRĪBA „BALTIA"

Augsburg-Hochfeld,

š. g. 7. dec. plkst. 10 rīkō savu kārtējo biedru sanāksmi — maiņas dienu. Visi laipni ielūgti. Valde lūdz biedrus nokārtot biedra naudu par 1947./1948. gadu, kā arī izņemt jaunās kartes. Biedrības adrese: Augsburg-Hochfeld Post Office. (440)

Voldemāru Vilsonu no Griezes pagasta Kalniņu mājām, **Annas Smilgas** dēlu, meklē tanta **A. Skipare:** 3120 - Brighton, 5. St. Brklyn, 24. N. Y. USA.

Kur esi Tu, mans ilgu tēls,
Sen meklēts, bet vēl neatrasts.

Latvju meitenes! Rakstiet **Kārlim Zaļkalnam:** Osnabrück, Knollstr. 1c, Baltic Camp „A". (441)

Paziņojums

Paziņoju, ka esmu atvēris savu

GRĀMATSPIESTUVI

Minchenē, Innere Wiener Str. 34/36 (sētas namā).

Pasūtinājumus visāda veida drukas darbiem (latv., angļu, vācu un krievu val.) un papīra izstrādājumiem (burtnīcām, vēstuļu aploksnēm, blokiem uc) lūdzu nodot caur mana uzņēmuma pārstāvi **A. Avotiņa** kungu, München, Herzog Rudolf Str. 49 (Latviešu bēgļu aprūpes birojā).

A. Šadrovs,
München, Reinglstr. 32-0

„LATVIJAS" ABONEMENTS,

pasūtinot laikrakstu pa atsevišķiem eksemplāriem (līdz 3 eks. iesk.), maksā RM 7.— mēnesī; pasūtinot kollektīvi vairāk par 3 eksemplāriem — RM 6.— mēnesi par eks. Sludinājumu maksa: RM 3.— par vienslejīgu iespiedrindu vai tai atbilstošu telpu; piederīgo meklēšanas sludinājumi par puscenu, bet ne mazāk kā RM 6.— par sludinājumu.

Abonementu pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama „Latvijai". (13b) Günzburg/Do., Bürgermeister-Landmann-Platz 7.

Tautietes! Kas vēlas nodibināt jaunu ģimenes dzīvi ar diviem izskrīnētiem. Vienam 42 g., otram 48 g., pirmais ir inženieris un 180 cm garš, otrs tirgotājs un 170 cm garš. Abi tumši blondi un laba izskata. Rakstīt: **Würzburg,** Hauptpost, dem Vorz. d. Kennkarte B 30999. (450)

Kur esat **latvju meitenes?** Ar Jums vēlas iepazīties nopietni domājošs latvju zēns. Rakstīt **Bruno:** (20a) Altgarge ü. Dahlenburg, Kr. Lüneburg, DP Camp. (445)

Trīs vientuļi zēni — **Harijs, Arvis** un **Vilis** vēlas sarakstīties ar jautra rakstura meitenēm. Atbildes garantētas. Rakstīt **Vilim Bērziņam:** Myerscough Hostel, Samtesbury, Near Blackburn, Great Britain. (449)

Pārvedot mums naudu pa pastu, neaizmirstiet uz pārveduma talona otrā pusē atzīmēt, par ko Jūs maksājat.

LATVIJA
Latvian Newspaper
Published twice weekly.
Authorized by EUCOM HQ. Civil Affairs Division. 14-th July 1947. AG 383. 7 GEC-AGO. Editor: Kārlis Rasbiņš. Printer: „Schwäbische Volksblatt". Günzburg/Donau Bürgermeister-Landmann-Platz 7. Population to be served: 20.000.